

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul adoptă următoarea:

DECIZIE

Nr.

Data:

Prin contestația înregistrată la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor cu nr., depusă de către SC SRL, cu sediul social în, str., județul și sediul procesual ales pentru comunicarea actelor în, având Cod Unic de Înregistrare și număr de înregistrare la Oficiul Registrului Comerțului, reprezentată legal prin administrator și convențional prin Cabinet de Avocat ..., privind procedura simplificată, online, în vederea atribuirii contractului de achiziție publică de lucrări având ca obiect „Execuție lucrări pentru investiția «Iluminat ecologic public stradal în comuna, Județul»”, cod CPV 45316000-5, organizată de, cu sediul în localitatea nr. ... județul, în calitate de autoritate contractantă, s-a solicitat:

1. Obligarea autorității contractante la luarea măsurilor corective care se impun, în sensul refacerii documentației de atribuire prin înlăturarea cerințelor nelegale ce vor fi indicate mai jos și suspendarea procedurii de atribuire până la soluționarea contestației

2. Obligarea autorității la plata cheltuielilor de judecată.

Prin Încheierea nr. ..., Consiliul s-a pronunțat asupra solicitării de suspendare a procedurii de atribuire din cadrul contestației formulate de SC SRL, pe care a respins-o.

Pe rol, în prezent, se află celelalte capete de cerere din contestație.

CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR,
asupra cauzei de față, constată următoarele:

Consiliul a fost legal sesizat și este competent, potrivit dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, să soluționeze contestația de față, prin care SC SRL reclamă documentația de atribuire, solicitând cele de mai sus.

Contestatorul susține că urmărește clarificarea/remedierea unor cerințe nelegale regăsite în documentația publicată de autoritate, considerând că prin modalitatea de redactare a documentației s-au încălcat o serie de principii susținute de legislația privind achizițiile publice, respectiv principiul tratamentului egal, al transparenței și al proporționalității. În cele ce urmează, contestatorul prezintă succint fiecare aspect ce se dorește a fi corectat sau eliminat din înscrisurile autorității:

În fișele tehnice ale aparatelor de iluminat LED s-a solicitat/impus ca specificație tehnică - constructivă, contrar prevederilor Legii nr. 98/2016 modul de construcție/ parametrii constructivi ai aparatului de iluminat. Mai mult, contestatorul afirmă că aceste cerințe sunt incorecte din punct de vedere tehnic, inducând în eroare ofertanții.

- Compartimentul optic echipat cu dispersor din sticlă clară, plană, securizată;
 - Compartimentul accesorii electrice va trebui să permită deschiderea sa pentru operații de mentenanță, fără utilizarea de unelte.) Pentru a facilita operațiile de mentenanță, acesta trebuie să poată fi deschis într-un interval scurt de timp, fără deteriorarea componentelor aparatului de iluminat
 - Managementul termic se va realiza fără a utiliza striații sau decupaje pe exteriorul aparatului (peutru evitarea acumulării de praf și frunze);
 - Corpurile de iluminat vor fi dotate cu bulă de nivel încorporată în aparatul de iluminat pentru a asigura instalarea corectă în plan orizontal.
- 1.1 Aparatul de iluminat va fi integral într-un sistem de control fără fir care permite controlul de la distanță. Hardware-ul sistemului de telegestiune se va monta în interiorul aparatului. În exterior se poate monta antena de comunicație. Nu este acceptată montarea altor dispozitive pe carcasa aparatului, braț sau stâlp.

Astfel, contestatorul remarcă faptul că autoritatea impune fără niciun fel de temei legal parametrii constructivi cu privire la procesul de fabricație al produsului, solicitând dotarea aparatului de iluminat cu: sticlă, clipsuri de prindere a capacului compartimentului accesorii, lipsa striațiilor sau decupajelor, dotarea cu bulă de nivel și echipamentul sistemului de telegestiune să fie montat în interiorul compartimentului accesorii electrice.

Precizează contestatorul că respectarea sau nerespectarea acestor cerințe constructive nu influențează gradul de protecție, rezistența la impact, eficiența luminoasă, durata de viață, menținerea fluxului luminos și alte specificații prevăzute de standardele în vigoare.

1. În fișele tehnice ale aparatelor de iluminat se solicită eronat și restrictiv „Compartimentul optic echipat cu dispersor din sticlă clară,

plană, securizată" și s-a impus ca specificație tehnică - constructivă, contrar prevederilor Legii nr. 98/2016, modul de construcție/parametrii constructivi ai aparatului de iluminat.

Contestatorul arată că Autoritatea se abate de la Ghid și impune condiția în afara prevederilor standardelor privind iluminatul public. Conform Ghidului aferent Programului privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public derulat în cadrul Administrației Fondului pentru Mediu, singurele standarde ce trebuie respectate conform art. 10, lit. c) sunt SR EN 13201 și SR EN 60598.

De vreme ce Ghidul impune ca ofertanții să se înscrie în prevederile standardelor SR EN 13201 și SR EN 60598, raportând fișele tehnice ale aparatelor de iluminat cu LED, unde autoritatea solicită compartimentul optic cu dispersor din sticlă plană, clară și securizată, cu prevederile standardelor SR EN 13201 și SR EN 60598, petentul constată că Ghidul nu impune astfel de cerințe, motiv pentru care fișele tehnice conțin cerințe restrictive cu efectul de a înlătura concurenții de la licitație.

Se menționează că la aparatele de iluminat cu tehnologie LED, sticla nu are rol de dispersor. Sticla are rolul de a etanșa compartimentul optic și de a corespunde la testul de praf și apă conform standardului SR EN 60529:1995. Noile tehnologii folosesc lentilele atât pentru dispersia luminii cât și pentru dirijarea pe suprafața care trebuie iluminată, respectiv calea de rulare - drum, alee pietonală, etc.

Sticla, care nu are rol de a dirija și dispersa lumina, este o tehnologie veche apărută la începutul iluminatului cu LED-uri. De aceea, în prezent, foarte mulți producători au renunțat la folosirea sticlei cu rol de etanșare, fiind înlocuită cu lentilă tip „multilens” prevăzută cu garnitură din cauciuc siliconic care asigură în același timp dispersia luminii conform cerințelor de SR EN 13201-1:2015 pentru calea de rulare respectivă. Această lentilă este o structură monobloc din material plastic transparent (uzual polycarbonat tratat UV) care include toate lentilele asociate fiecărui LED. Fiind din polycarbonat, se asigură un grad de protecție de IP67 conform SR EN 60529:1995 și rezistență la impact de minim IK10 conform SR EN 62262:2004, toate aceste performanțe fiind superioare soluției cu lentile și geam din sticlă securizată și tratată termic.

În plus, contestatorul face precizarea că soluția de compartiment optic formată din lentila „multilens” este mai eficientă din punct de vedere optic deoarece se folosește tehnologia TIR (Total Internal Reflection), unde eficiența optică este de peste 92%, spre deosebire de soluția cu două compartimente optice, unde geamul din sticlă securizată termic introduce pierderi de minim 10%, în funcție de grosimea sticlei, din cauza reflexiilor de la suprafața acesteia, astfel eficiența optică totală fiind de maxim 83%. Niciun aparat de iluminat cu LED care folosește sticla transparentă tratată termic și securizată comercializat în România pentru iluminatul stradal nu rezistă la impact IK10. De asemenea, sticla nu asigură dispersia luminii pe calea de rulare conform SR EN 13201.

Producătorii aparatelor de iluminat cu LED-uri folosesc în procesul de producere al acestora mai multe tehnologii pentru protecția

compartimentului optic și împotriva prafului și al apei, respectiv pentru rezistență la impact conform standardului SR EN 62262:2004. Dintre aceste tehnologii petentul indică polycarbonatul transparent, respectiv cauciucul siliconic transparent, toate tratate UV.

Consideră petentul că, în situația în care autoritatea solicită doar sticlă clară plană și securizată cu rol împotriva prafului și al apei, o face strict pentru a restricționa accesul mai multor ofertanți, astfel încât un singur ofertant să îndeplinească toate aceste caracteristici, ceilalți neavând posibilitatea să ofere un produs cu caracteristici care corespund integral cerinței și ca atare să fie descalificați din punct de vedere tehnic.

Atât timp cât: gradul de protecție, rezistența la impact, eficiența luminoasă, durata de viață, menținerea fluxului luminos sunt îndeplinite de un aparat de iluminat al cărui compartiment optic nu este cu sticlă, contestatorul se întreabă de ce nu se acceptă și aparate de iluminat care nu au sticlă în componența sistemului optic.

În eventualitatea în care proiectantul motivează că solicită sticlă întrucât polycarbonatul este inferior din punct de vedere calitativ, contestatorul face următoarele precizări:

- polycarbonatul folosit la iluminatul cu LED este unul special - optic, tratat UV pentru a nu se degrada în timp și rezistă la șocuri mecanice până cel puțin IK8;

- toate aparatele de iluminat cu tehnologie LED folosesc lentile din polycarbonat optic pentru a se asigura distribuția luminoasă conform standardelor;

- se solicită în fișa tehnică ca aparatele de iluminat să fie dotate cu lentile specifice pentru a se asigura distribuția luminoasă conform standardelor;

- șablarea sistemului optic nu are nicio argumentare. Contestatorul se întreabă cum se poate șabla sistemul de protecție optic la peste 4 metri înălțime? Și chiar dacă s-ar accepta această posibilitate de șablare, contestatorul precizează că polycarbonatul optic are grad de protecție la impact IK10, iar sticla, chiar și tratată poate fi supusă șablarilor!

TERMENUL „dispersor” utilizat de autoritate, conform SR CEI 60050-845:2005 - Vocabular Electrotehnic Internațional. Capitolul 845: Iluminat, înseamnă cu totul altceva decât o simplă foaie de sticlă care protejează compartimentul optic împotriva prafului și apei.

dispersie

1 Fenomen care constă într-o variație a vitezei de propagare a radiațiilor monocromatice într-un mediu funcție de frecvența acestor radiații.

2 Proprietate a unui mediu care permite apariția acestui fenomen.

3 Proprietate a unui sistem optic de a produce separarea componentelor monocromatice ale unei radiații, obținut de exemplu, cu ajutorul prismelor sau a rețelelor.

Difuzor

Dispozitiv care servește la modificarea distribuției spațiale a radiației utilizând, în principal, fenomenul de difuzie.

Contestatorul afirmă că, chiar proiectantul admite, la pagina 57 din Proiectul Tehnic că în cadrul reparațiilor curente la aparatele de iluminat, prin aceste activități trebuie să se șteargă dispersorul.

Se precizează că societatea contestatoare, în calitate de producători de aparate de iluminat cu LED, a produs în perioada 2015-2018 (nu mai produce!!!) un astfel de aparat echipat cu sticlă doar cu scopul de a asigura etanșeitatea compartimentului optic și rezistența la impact. Începând cu 2019, odată cu dezvoltarea opticii în iluminatul cu LED, operatorul economic a renunțat la sticlă, fiind înlocuită cu polycarbonat optic, tratat UV. Se reține că petentul a renunțat la sticlă doar cu rol de protecție, întrucât eficiența aparatului de iluminat scădea până la 85%, în comparație cu un aparat de iluminat fără sticlă, unde eficiența e de minim 95%. Deci, are o eficiență mai mare la aparatele de iluminat fără sticlă decât la cele cu sticlă.

Contestatorul subliniază că Autoritatea trebuie să înțeleagă că solicitarea „dispersor din sticlă clară, plană, securizată”, care are doar rolul de a asigura etanșeitatea compartimentului optic și rezistența la impact este o cerință suplimentară și fără o justificare tehnică întrucât există o multitudine de soluții constructive care să înlocuiască sticla clară, plană și securizată.

Se arată că utilizatorul nu este în măsură să impună soluții la proiectarea și construcția aparatului de iluminat. Soluțiile de proiectare și construcție sunt stabilite de producător, iar parametrii tehnici de funcționare sunt stabiliți de standarde.

Mai precizează petentul faptul că toate aparatele de iluminat cu tehnologie LED au lentile din polycarbonat optic, tratat UV, PMMA optic sau orice alt material siliconic, care sunt folosite pentru dirijarea fluxului luminos. Nu există aparate de iluminat cu tehnologie LED care să nu aibă lentile din polycarbonat optic tratat UV, PMMA optic sau orice alt material siliconic. Unii producători consacrați/neconsacrați folosesc lentile care nu asigură protecție IP și IK sens în care montează un geam din sticlă suplimentar, care ar asigura protecția de IP și IK.

Întrucât tehnologia este în continuă dezvoltare, au apărut pe piață lentile din polycarbonat optic tratat UV, care asigură atât protecția IP cât și IK, fără a mai fi necesar montarea unui geam de sticlă sau alt material suplimentar pentru protecția compartimentului optic.

Contestatorul precizează că nu solicită să se elimine cerința cu privire la sticla plană, clară și securizată, ci dorește introducerea utilizării și a altor materiale transparente care se folosesc în tehnologia de fabricație a aparatelor de iluminat stradal, ce au rol de dirijare a fluxului luminos pe calea de rulare, dar în același timp îndeplinesc și cerințele de protecție IK și IP, respectiv standardele din domeniu, cu scopul de a nu restricționa participarea ofertanților care nu au aparate de iluminat cu sticlă.

Precizează petentul că orice aparat de iluminat cu tehnologie LED pentru iluminatul stradal are în componența sa lentile din polycarbonat optic (PC), PMMA optic sau orice alt material siliconic și că sticla este un mediu optic suplimentar la care au optat cei care nu pot să asigure un grad de protecție IP și IK doar prin lentile.

Mai mult, chiar Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, în Ghidul Programului privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public, clarifică această solicitare a autorităților cu privire la sticlă și în Ordinul pentru aprobarea acestui Ghid publicat în Monitorul Oficial al României nr. 995/18.10.2021, la art. 11, alin 1, lit g) stabilește clar că aparatul de iluminat poate să conțină sticlă sau policarbonat stabilizat UV.

g) rezistența la impact a întregului aparat de iluminat: minimum IK08; elementul difuzant: sticlă sau policarbonat stabilizat UV;

În prezent, pe piață se găsesc nenumărate aparate de iluminat al căror echipament optic este echipat cu sticlă, dar nu îndeplinesc toate cerințele cumulative (în același timp) din fișele tehnice ale autorității cu privire la IK, IP, eficiență, flux luminos, putere.

Față de cele de mai sus, contestatorul solicită Consiliului să oblige autoritatea să elimine această cerință eronată și restrictivă sau să dispună reformularea în sensul următor: „Compartimentul optic echipat cu sticlă, policarbonat sau PMMA, tratat UV.”

2. În fișele tehnice ale aparatelor de iluminat se solicită restrictiv „Compartimentul accesorii electrice va trebui să permită deschiderea sa pentru operații de mentenanță, fără utilizarea de unelte. Pentru a facilita operațiile de mentenanță, acesta trebuie să poată fi deschis într-un interval scurt de timp, fără deteriorarea componentelor aparatului de iluminat”; și s-a impus ca specificație tehnică - constructivă, contrar prevederilor Legii nr. 98/2016 modul de construcție/parametrii constructivi ai aparatului de iluminat.

Contestatorul susține că din analiza standardului SR EN 60598-1 secțiunea II.3 intitulată „Condiții speciale Corpuri de iluminat pentru iluminat public” coroborat cu standardul SR EN 60598-2, -3 se vede clar că nu se menționează soluții de proiectare și construcție a aparatului de iluminat, cum și în ce fel trebuie să se deschidă compartimentul accesorii, aceste cerințe fiind restrictive, cu efectul de a înlătura concurenții de la licitație.

Petentul se întreabă de ce este relevant pentru autoritate ca mentenanța unui corp de iluminat să se facă cu unelte sau fără unelte, mai mult decât atât, de ce pentru compartimentul optic al aparatului de iluminat se pot folosi unelte, iar pentru compartimentul accesorii electrice trebuie să se intervină fără unelte? Accesul la acest compartiment de persoane neautorizate poate provoca electrocutarea. Contestatorul opinează că se favorizează un anumit tip de aparat de iluminat sau un anumit producător care are aceste caracteristici.

Chiar proiectantul, în documentația elaborată, la pagina 51 - 52, menționează cele 2 cleme:

- *Se deschide capacul compartimentului accesorii desfăcând cele 2 cleme;*

- *Se montează capacul compartimentului accesorii care se va fixa cu cele 2 cleme.*

Contestatorul se întreabă de unde știe proiectantul că un aparat de iluminat cu LED nu are decât 2 cleme? Doar dacă nu cumva vrea să favorizeze anumite oferte!

Totodată, se întreabă petentul de ce oare cutiile de puncte de aprindere, cutiile de distribuție a energiei sau alte astfel de cutii care conțin echipamente și circuite electrice nu sunt prevăzute cu cleme de deschidere rapidă și facilă, ci doar cu diverse sisteme/chei speciale, închideri securizate sau mai dificil de deschis de persoane neautorizate? Contestatorul apreciază că accesul la compartimentul de accesorii ale aparatului de iluminat unde se regăsesc circuitele electrice ar trebui obligatoriu să nu fie facil deschiderii de către orice persoană, existând pericol de electrocutare.

Se menționează de către petent că această cerință este introdusă doar pentru a restricționa accesul mai multor ofertanți. Mai mult, autoritatea a impus două condiții ca să fie sigură că doar un anumit tip de aparat de iluminat să îndeplinească cerințele: deschidere fără unelte – contestatorul a înțeles că odată ajuns la aparat să îl repari nu trebuie să ai unelte pentru acest lucru și nu înțelege de ce să poată fi deschis într-un interval scurt de timp și care e acest interval scurt!!!!.

Contestatorul afirmă că durata activității de intervenție, respectiv mentenanța este influențată de mai mulți factori, cum ar fi timpul de poziționare/amplasare a utilajului ridicător și durata efectivă de reparație a aparatului de iluminat, nu de deschiderea acestuia (ce nu poate fi comparată cu prima, indiferent dacă compartimentul se deschide cu cleme, șuruburi, chei, etc). Deci, timpul necesar pentru a ajunge la aparat este mult mai mare decât deschiderea compartimentului accesorii cu orice unelte sau fără.

Potentul face precizarea că mentenanța reprezintă totalitatea operațiilor de întreținere și reparație a unui sistem tehnic, în acest caz, a aparatului de iluminat. Întreținerea în cazul particular al lămpii de iluminat presupune păstrarea în stare bună, menținerea în bune condiții a acesteia. Reparația, parte componentă a mentenanței, reprezintă operațiile efectuate asupra aparatului de iluminat stricat, defectat pentru a-l readuce la starea normală de funcționare.

În concluzie, contestatorul susține că pentru operațiile de mentenanță nu este necesar accesul în compartimentul accesorii decât dacă este defect și trebuie reparat. O reparație a unui aparat de iluminat este recomandat a se face în aceleași condiții în care a fost produs, adică într-un mediu fără electricitate statică. O lampă defectă, mai ales în perioada de garanție se înlocuiește pentru a se putea asigura funcționalitatea la parametri tehnici constructivi ai întregului sistem de iluminat public și se repară în condițiile de mai sus.

Astfel, din maniera în care a fost prevăzută cerința în fișa tehnică a aparatelor de iluminat, contestatorul apreciază că au fost încălcate dispozițiile legale ale art. 155 alin (6) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare: „Specificațiile tehnice trebuie să permită tuturor operatorilor economici accesul egal la procedura de atribuire și nu trebuie să aibă ca efect introducerea unor obstacole nejustificate față de asigurarea unei concurențe efective între operatorii economici”. În consecință, petentul consideră că cerința ar trebui eliminată.

De asemenea, contestatorul pune întrebarea: după ce s-a deschis compartimentul accesorii - cu sau fără unelte - la înlocuirea driver-ului se folosesc unelte? Deci a desfăcut compartimentul accesorii fără unelte, ca mai apoi să folosească unelte la demontarea driver-ului defect în vederea înlocuirii!!!!

Mai mult, în Manualul „Indicatorii de norme de deviz pentru linii electrice” - capitolul W2F- Corpuri de iluminat, lămpi și accesorii, norma de deviz pentru repararea aparatului de iluminat nu este influențată de modul de deschidere a compartimentului electric, ci de modul de montaj, tip de stâlp, modalitate de fixare, tipul consolei. Deci, contestatorul opinează că modul de deschidere a compartimentului accesorii nu influențează timpii din devize și implicit nici prețul.

Față de cele de mai sus, contestatorul solicită eliminarea acestei cerințe constructive.

3. În fișa tehnică a aparatelor de iluminat LED, autoritatea solicită fără nicio justificare tehnică, economică sau de altă natură ca aparatele de iluminat să nu aibă striții sau decupaje pe exteriorul aparatului de iluminat.

Contestatorul învederează că aceasta este o restricție și o solicitare constructivă cu privire la designul aparatului de iluminat prin argumentul disipării de căldură și acumularea de murdărire pe aparat. În continuare petentul motivează că această afirmație este contrară prevederilor legale, restrictivă.

Se reține că un corp de iluminat bazat pe tehnologie LED are nevoie de răcire pasivă sau activă pentru a reduce temperatura cât mai bine pe joncțiunea P-N a diodei emitente de lumină. Singura metodă de a reduce temperatura unui obiect este să atășezi acestuia un radiator, care poate să fie mascat sub o carcasă sau să fie proiectat în așa fel încât acesta să nu pară un radiator. Căldura care trebuie disipată este imperativ necesar să fie scoasă din interiorul carcasei, motiv pentru care carcasele echipamentelor de iluminat cu LED pentru stradal - acolo unde se folosesc puteri mari de iluminat - sunt majoritatea din metal. Există soluții și din material „plastic” - anumiți polimeri - care pot disipa căldura la fel de bine ca și metalul.

Răcire pasivă - reprezintă răcirea care este asigurată în mod natural prin intermediul curenților de aer creați - structura unui radiator este special concepută pentru a asigura mișcarea aerului în interiorul radiatorului.

Răcirea activă este răcirea care este asigurată în mod forțat prin intermediul unui sistem suplimentar (ventilator, apa, freon, etc). Se folosește acolo unde este nevoie de o răcire suplimentară. Există pe piață și aparate de iluminat stradale care folosesc răcire activă.

Astfel, un producător de corpuri de iluminat cu LED, analizează cea mai bună soluție pentru tipul (tehnologia de LED folosită), pentru a asigura în cazul lui cea mai bună răcire pe joncțiunea P-N. Motivul pentru care această temperatură trebuie menținută în anumiți parametrii este aceea de a obține cea mai bună performanță luminotehnică, cu alte cuvinte pentru a asigura cel mai mare flux luminos la un consum energetic cât mai mic.

Contestatorul face mențiunea că problemele de murdărie care apar pe corpurile de iluminat stradale sunt probleme vechi, cunoscute de toți producătorii de astfel de aparate. Problema mizeriei (produse fecale de la păsări, mizerie naturală, crăci, frunze, etc), sunt probleme care au fost dintotdeauna, inclusiv la corpurile clasice cu tehnologie Mercur, Sodiu sau orice altă tehnologie folosită. Motivul nu este dat de forma carcusei, ci de faptul că pasărele, frunzele etc., se așează pe ele. Din acest motiv, toți producătorii, în momentul dezvoltării soluțiilor de disipare a căldurii, au căutat și soluții de îndepărtare a acestora în mod natural/pasiv. Cu toate acestea, inclusiv aparatele de iluminat stradale vechi - cu tehnologi vechi - care aveau o carcasă fără striatii și fără decupaje prezintă problema mizeriei.

Astfel, producătorii au propriile lor metode pentru aparatul de iluminat dezvoltat ca aceste mizerii/murdării să fie îndepărtate pe cât posibil în mod natural de ploaie și vând. Dar cu toate acestea, nicio soluție nu este 100% eficientă, fiind necesară intervenția umană pentru îndepărtarea mizeriei din punct de vedere vizual.

Din punct de vedere termic, indiferent dacă aparatul de iluminat prezintă sau nu striatii, prezintă sau nu decupaje, producătorul a ținut cont de aceste aspecte, astfel încât eficiența corpului să nu fie afectată. În egală măsură, un aparat de iluminat cu striatii, cu decupaje sau plan - fără striatii - va menține pe suprafața superioară puțină mizerie care nu afectează eficiența corpului de iluminat, indiferent de design.

Contestatorul afirmă că o dovadă clară a faptului că murdăria se găsește și pe corpurile de iluminat fără striatii/decupaje, sunt cel mai clar dovedite prin imagini reale cu corpuri care sunt fără striatii, plane. Pe acestea, pasărele stau comod și de obicei își fac cuib.

Petentul redă poze care se găsesc pe internet, prin căutare de tipul: bird lamp post, birds on Streetlights, dirty street lighting.

Ofertantul contestator solicită Consiliului să țină cont de faptul că orice bun, utilaj, aparat, etc, pentru o bună funcționare are nevoie de mentenanță, întreținere și reparație. Doar această mentenanță, prelungește durata de funcționare a bunului respectiv. Așa cum un producător de autoturisme recomandă revizii periodice la acestea, și sistemul de iluminat public necesită o mentenanță prevăzută de acte normative care se numește delegarea gestiunii serviciului de iluminat public. Prin această delegare se întreține sistemul de iluminat public pentru funcționarea în parametrii proiectați. Ori, înconjurarea de vegetație a aparatului de iluminat public presupune obturarea luminii și nefuncționarea acestuia la parametrii proiectați. În această situație se intervine în baza contractului de delegare a gestiunii privind serviciul de iluminat public, de către personal autorizat pentru toaletarea vegetației din jurul aparatului de iluminat pentru redarea parametrilor de funcționare proiectați. Astfel se elimină și riscul de colmatare cu praf, frunze și pământ (contestatorul nu înțelege cum poate să ajungă pământ la o înălțime de minim 6m).

Teama autorității de a se colmata aparatul de iluminat nu poate veni decât în situația în care aceasta nu a întreținut sistemul de iluminat

public, iar aparatele de iluminat, dacă sunt montate în vegetație, nu își mai ating scopul de iluminare a căii de rulare.

În concluzie, petentul susține că nu contează dacă corpul de iluminat prezintă striatii, decupaje sau este plan. Este cunoscut în studiile de specialitate că pasările și mizeria naturală se depun indiferent de forma constructivă. Din acest motiv, producătorul a căutat propria soluție ca acest aspect să nu îi afecteze răcirea corpului de iluminat, iar faptul că solicitarea este ca acesta să nu prezinte striatii sau decupaje este doar o limitare a participanților la licitație.

Totodată, asociațiile de specialitate care reglementează standarde în domeniul iluminatului public, recomandă spălarea regulată a corpurilor de iluminat stradale (indiferent de tehnologia folosită).

Chiar proiectantul admite, la pagina 58 din Proiectul Tehnic, că aparatele de iluminat reprezintă un mediu prielnic pentru cuiburile de păsări. În acest sens, menționează că în cadrul reparațiilor curente la aparatele de iluminat, prin aceste activități trebuie să se șteargă dispersorul și să se înlăture cuiburile de păsări.

- înlăturarea cuiburilor de păsări;

Contestatorul subliniază că nu contează dacă corpul de iluminat prezintă striatii, decupaje sau este plan. Este cunoscut în studiile de specialitate că pasările și mizeria naturală se depun indiferent de forma constructivă. Din acest motiv, producătorul a căutat propria soluție ca acest aspect să nu îi afecteze răcirea corpului de iluminat, iar faptul că solicitarea este ca acesta să nu prezinte striatii sau decupaje este doar o limitare a participanților la licitație.

Chiar proiectantul înțelege rolul răcirii aparatului de iluminat și solicită în fișele tehnice ca managementul termic să se facă de carcasa aparatului de iluminat care are rol de radiator.

• *Placa LED va fi fixată direct de carcasa aparatului de iluminat, pentru a permite extragerea rapidă a căldurii produsă de sursele LED, astfel carcasa va avea și rolul de radiator;*

Deci carcasa trebuie să fie și radiator. Contestatorul menționează că fizica de clasa a V-a ne învață ce înseamnă un radiator și că acesta are decupaje, striatii și alte elemente care permit răcirea. Striatiile și decupajele au rol de radiator de căldură. Calculând aria de radiație a căldurii la un radiator care are striatii și decupaje ne dă o valoare mult mai mare decât aria unei suprafețe fără striatii sau decupaje. Deci, eficiența unui radiator cu striatii este superioară față de un radiator așa cum îl solicită autoritatea la recomandarea proiectantului.

Mai mult, petentul reține că în Caietele de sarcini pentru delegarea Serviciului de iluminat public se menționează activitățile de curățare a aparatului de iluminat, ștergere a dispersorului etc. Se menționează că activitățile de întreținere a aparatelor de iluminat care au fost detaliate de acesta mai sus există, sunt trecute în documente și sunt remunerate.

Atât timp cât: gradul de protecție, rezistența la impact, eficiența luminoasă, durata de viață, menținerea fluxului luminos sunt îndeplinite de un aparat de iluminat cu striatii, contestatorul se întreabă de ce autoritatea nu acceptă și astfel de aparate.

4. În fișele tehnice ale aparatelor de iluminat autoritatea solicită: „Corpurile de iluminat vor fi dotate cu bulă de nivel încorporată în aparatul de iluminat pentru a asigura instalarea corectă în plan orizontal”.

Se reține de către petent că, potrivit detaliilor de execuție, la montarea consolelor și aparatelor de iluminat stabilirea poziției pe orizontală a aparatului de iluminat față de sol se face cu nivelă pusă sub compartimentul accesorii, sau alt dispozitiv omologat de tip laser.

Contestatorul redă o imagine în care se poate observa aparatul de iluminat care îndeplinește toate criteriile de calificare ale autorității contractante. BULA DE NIVEL este poziționată în partea superioară a aparatului de iluminat, deci pentru a verifica nivelul trebuie să ajungi la aparatul de iluminat - nu se justifică motivarea că dacă are bulă se poate repositiona mai repede aparatul, de fapt tot trebuie să ajungi la el.

Se apreciază de către petent că, probabil autoritatea, la inserarea acestei cerințe restrictive s-a gândit că sub acțiunea vântului, a zăpezii și a vibrațiilor, aparatele de iluminat își pot pierde poziția de planeitate orizontală și că de la nivelul solului beneficiarul, personal, verifică planeitatea în orice moment, uitându-se la bula de nivel montată pe corpul aparatului de iluminat. Contestatorul informează beneficiarul că verificarea planeității aparatului de iluminat în perioada de funcționare se face în cadrul contractului de delegare a gestiunii a serviciului de iluminat public. Totodată, ofertantul roagă autoritatea, dacă insistă cu privire la această bulă montată pe lampă să achiziționeze și dispozitive de vedere la distanță, pentru că bula nu are mai mult de 2-3 cm, nu poate să o vadă cu ochiul liber de la nivelul solului până la înălțimea de 8-10 mm unde este lampa cu bulă.

Contestatorul opinează că, dacă acceptă aceste specificații absurde, ușor, ușor, se va cere ca aparatele de iluminat să fie dotate cu stație de auto-spălare, instalație cu aer condiționat cu auto-răcire și chiar cu un robot care să facă mentenanța.

Mai mult, însăși autoritatea solicită prezentarea de certificări privind teste de vibrație, vânt. Deci, odată ce corpurile au aceste certificări înseamnă că rezistă la vibrații și vânt, iar sub acțiunea acestor situații aparatul de iluminat nu își modifică poziția de montaj, deci nu înțelege petentul de ce se solicită ca o caracteristică de fabricație bulă.

Contestatorul apreciază cerința ca fiind ilegală, restrictivă și limitează concurența. De-a lungul timpului până la această inovație tehnică (bula de nivel încorporată în aparatul de iluminat), a fost suficientă utilizarea unor nivele cu bulă de aer, instrumente uzuale în lucrările de construcții. Este cunoscut faptul că se găsesc încă pe piață și pot fi utilizate cu succes.

Motivarea autorității că echiparea aparatelor de iluminat cu bulă de nivel conduce la scurtarea timpilor și a costurilor de intervenție, cât și la reducerea riscului de blocare a traficului nu are nicio justificare în opinia contestatorului, pentru următoarele considerente:

- bula de nivel este montată deasupra aparatului - deci, verificarea planeității presupune folosirea unor echipamente speciale de lucru la înălțime pentru a verifica bula. Așadar, ori cu bulă, ori fără bulă, tot trebuie să se folosească platforma auto de lucru la înălțime, iar reducerea

timpului de intervenție și a costului nu se regăsește. Mai mult, verificarea planeității aparatelor dotate cu bulă nu este prevăzută în nicio normă de deviz, această verificare făcându-se doar prin contractul de delegare a gestiunii.

- durata activității de intervenție, respectiv mentenanța, este influențată de mai mulți factori, cum ar fi timpul de poziționare/amplasare a utilajului ridicător și durata efectivă de re poziționare a aparatului de iluminat, nu de verificarea planeității. Contestatorul se întreabă cum se procedează dacă aparatul de iluminat este montat deasupra firelor electrice?

Se arată că montarea aparatelor de iluminat de către personal autorizat cu respectarea specificațiilor de montaj ale producătorului garantează că aparatele de iluminat sub acțiunea vântului, zăpezii și a vibrațiilor nu își pierd poziția de planeitate orizontală. Producătorul garantează aceste lucruri în baza testelor efectuate în laboratoare acreditate fiind emise rapoarte de încercări în acest sens conform standardului SR EN 60068-2-6:2008. Precizează petentul că autoritatea a solicitat în fișele tehnice prezentarea acestui raport de încercări. În concluzie, petentul arată că afirmația autorității că în cazul vibrațiilor aparatele de iluminat stradale își pot pierde poziția de planeitate pe orizontală, solicitând în acest sens abuziv montarea unei bule de nivel, nu are fundament tehnic.

Totuși dacă am admite că această cerință nu este restrictivă, abuzivă și nu are interese de a favoriza anumite produse, contestatorul atrage atenția autorității că bula de nivel trebuie montată pe compartimentul optic și nu pe aparatul de iluminat, pentru că la montare se stabilește planeitatea compartimentului optic pe axele X și Y față de calea de rulare și nu a întregului aparat de iluminat cum greșit vrea autoritatea contractantă. În concluzie, cu o singură bulă de nivel nu se poate stabili planeitatea pe cele 2 axe.

Montarea bulei de nivel pe aparatul de iluminat așa cum dorește autoritatea, nu aduce nicio îmbunătățire a parametrilor tehnici și este pusă greșit pe aparatul de iluminat, pentru că acesta are forme neregulate (rotunde), singura zonă perfect plană fiind compartimentul optic, care acesta trebuie să fie montat corespunzător conform calculelor luminotehnice.

Atât timp cât: gradul de protecție, rezistența la impact, eficiența luminoasă, durata de viață, menținerea fluxului luminos sunt îndeplinite de un aparat de iluminat care nu are bulă, contestatorul se întreabă de ce autoritatea nu acceptă și astfel de aparate.

Conform legislației din domeniul construcțiilor, stabilirea planeității obiectelor, construcțiilor, etc. se face cu nivelă cu bulă și/sau aparate cu laser cu certificat de verificare metrologic în termen.

Contestatorul apreciază că această cerință „dotarea cu bulă de nivel” este introdusă doar pentru a restricționa accesul mai multor producători de aparate de iluminat cu LED-uri care nu pun bulă de nivel pe aparat. Având în vedere că stabilirea poziției orizontale se va face cu nivelă pusă sub compartimentul accesorii, petentul solicită eliminarea cerinței din fișele tehnice întrucât nu se justifică.

5. Se menționează de către petent că pentru aparatele de iluminat ale căror specificații se regăsesc în fișa tehnică 2 se solicită specificații constructive cu privire la montarea sistemului de telegestiune în interiorul compartimentului accesorii electrice, cu toate că în prezent sunt diferite variante de montaj care nu afectează funcționarea în parametrii a sistemului de telegestiune sau a aparatului de iluminat.

Contestatorul remarcă faptul că autoritatea chiar insistă să menționeze că în exteriorul aparatului de iluminat se poate monta doar antenă de comunicație.

Nu este acceptată montarea altor dispozitive pe carcasa aparatului, braț sau stâlp;

De asemenea, petentul observă că în cadrul fișei tehnice unde se interzice montarea altor echipamente în exteriorul aparatului de iluminat, autoritatea la un moment dat se răzgândește și vrea să aibă posibilitatea să echipeze aparatul de iluminat cu senzori de mișcare sau fotocelulă.

• *Posibilitatea de echipare la partea inferioară cu senzori de mișcare sau fotocelulă;*

În acest context, petentul nu înțelege care este scopul acestei restricționări, care de fapt îl induce în eroare, întrucât la un moment dat se pot monta pe exteriorul aparatului de iluminat alte echipamente? În continuare petentul prezintă modelul de aparate de iluminat cu sistemul de telegestiune în interior și doar cu antena de comunicație în exterior, pe care proiectantul vrea să îl promoveze.

De asemenea, contestatorul prezintă imagini cu aparate de iluminat cu sistem de telegestiune care folosesc alte echipamente și care nu afectează cu nimic funcționalitatea și parametrii aparatelor de iluminat.

Contestatorul se întreabă de ce proiectantul vrea să restricționeze participarea la licitație a unor posibili ofertanți prin includerea unor cerințe care nu îmbunătățesc sistemul de iluminat public? Oricare ar fi locul montării echipamentului de telegestiune (interior sau exterior), aparatul de iluminat nu prezintă nicio îmbunătățire tehnică, funcțională sau de altă natură. Petentul ține să menționeze că oricare ar fi modalitatea de echipare a modulului de telegestiune în interiorul sau exteriorul aparatului de iluminat, funcționalitatea este aceeași, autoritatea nu poate să motiveze nici tehnic, nici legal alegerea unui singur mod de montaj.

Se arată de către petent că celelalte soluții, pe care autoritatea le exclude, nu au niciun dezavantaj în comparație cu soluția aleasă de autoritate, mai mult acestea au mai multe facilități pentru sistemul de telegestiune (poate include și alți senzori pe lângă cei solicitați de autoritate, iar în timp se poate dezvolta până la nivelul de SMART CITY).

Având în vedere cele expuse, contestatorul solicită Consiliului să oblige autoritatea să elimine această cerință restrictivă pentru a permite participarea în condițiile legii și a altor posibili ofertanți.

6. Referitor la cerința „Eficiență luminoasă aparat de iluminat (alimentare, sistem optic, sursa): minim 160 lm/W”, contestatorul face precizarea că această cerință este eronată și nu este relevantă impunerea unei eficiențe luminoase pentru aparate de iluminat cu LED de minim 160 lm/W. Aceste AIL trebuie să corespundă în totalitate cerințelor din punct

de vedere luminotehnic, rezultate din Dialux, conform standardului 13201:2015 pentru fiecare categorie de drum.

Se reține că aparatul de iluminat trebuie să corespundă pe baza calculelor luminotehnice în funcție categoria de drum unde este amplasat. Autoritatea trebuie să ceară orice aparat de iluminat care nu depășește o putere anumită, dar care să se încadreze pe o categorie de drum specificată în proiectul tehnic. Ofertantul trebuie să prezinte simulările în softuri specializate care să dovedească încadrarea cu un anumit aparat de iluminat de o anumită putere în categoria de drum, astfel este justificat și din punct de vedere tehnic cât și dovedește că aparatele de iluminat care le deține sunt conform cu cerințele.

Din analiza calculelor luminotehnice făcute de proiectant, în breviarul de calcul luminotehnic din proiectul tehnic realizat de Crisbo Company, la Fișa de date privind produsul „corp iluminat 20W”, contestatorul remarcă faptul că proiectantul eronat menționează același flux luminos atât pentru „fluxul luminos a sursei de lumină LED (Dioda emițătoare de lumină)”, cât și pentru întreg aparatul de iluminat, respectiv de 4800 Im. Aceasta înseamnă că pentru o putere de 20W, eficiența LED-urilor este de 160 Im/W. Contestatorul subliniază că aceeași eficiență, în mod greșit o păstrează și pentru eficiența luminoasă a întregului corp de iluminat (sistem optic).

În acest caz, contestatorul susține că este vorba de eficiența aparatului/corpului de iluminat, care în mod eronat a fost trecut că și cum eficiența surselor de lumină este egală cu eficiența aparatului/corpului de iluminat. Asta ar însemna o eficiență de 100%, caz ideal, dar care nu se regăsește tehnologic și practic în acest moment.

Pentru a demonstra acest fapt, contestatorul atașează documentații tehnice ale lentilelor fabricate de mai mulți lideri mondiali în domeniul optic în iluminatul cu LED-uri, putând fi verificate aspectele pe site-urile acestora.

Dacă proiectantul sau autoritatea au găsit un producător care să garanteze eficiența de 100% a sistemului optic, contestatorul solicită să îi facă dovada. În caz contrar, petentul susține că nu poate trage decât concluzia că simulările DiaLux sunt nereale, iar întreaga documentație a licitației a fost elaborată pe documente care nu corespund cu realitatea.

Mai mult, petentul reține că Autoritatea solicită ca sistemul optic al aparatului de iluminat să fie protejat suplimentar de un geam de sticlă, care ar scădea eficiența până la 85%.

Se menționează de către petent că proiectantul/autoritatea a impus criterii de selecție privind eficiența luminoasă a aparatului/corpului de iluminat de 100%, situație imposibil de realizat tehnologic în momentul de față în industria aparatelor de iluminat cu LED-uri.

Contestatorul mai precizează că la nivelul Comisiei Europene există un document de lucru JRC115406, cu rol de ghid în achizițiile publice ecologice. Acesta conține recomandări, nu reguli sau obligații ce trebuie respectate de inițiatorii procedurilor de achiziții publice și nu exclud soluții tehnice diverse, ci acceptă soluții „pertinente”.

Standardele SR EN13201 și SR EN 60598 au stabilit fluxul luminos pentru fiecare categorie de drum pentru a se evita poluarea luminoasă.

Abaterea de la cerințele standardului conduce la o poluare luminoasă pe timpul nopții, poluare care face obiectul unor studii de specialitate care au constatat că pasările cu activitate nocturnă mor din cauza înfometării întrucât nu pot vâna pe lumină, iar iluminatul nocturn al anumitor orașe se poate observa din spațiu.

Contestatorul prezintă dovezi care confirmă cele menționate cu privire la poluarea luminoasă:

- International Dark-Sky Association, www.darksky.org
- NPS Night Skies, www.nps.gov/subiects/nightskies
- Human and Environmental Effects of LED Community Lighting. 2016. American Medical Association. CSAPH Report 2-A-16
- <http://www.savethenight.eu/Light%20Polluti0n%20in%20Europe.html>
- <https://www.interregeurope.eu/nightlight/>
- <https://www.nationalgeographic.com/science/2019/04/nights-are-getting-brighter-earth-paying-the-price-light-pollution-dark-skies>
- <https://advances.sciencemag.org/content/2/6/e1600377>
- <http://www.lightpollution.it/>
- <https://skyglowproject.com/press#press-overview>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Light_pollution
- <http://lightedu.eu/ro/saving-the-dark.html>

Conform Wikipedia- Poluarea luminoasă este prezența luminii artificiale în mediul nocturn. Este accentuată de utilizarea excesivă, inutilă sau nepotrivită a luminii, dar chiar și lumina utilizată cu atenție modifică fundamental condițiile naturale. Ca efect secundar major al urbanizării, aceasta este învinuită pentru compromiterea sănătății, perturbarea ecosistemelor și deteriorarea estetică a mediului înconjurător.

Astfel, contestatorul opinează că se impune ca Autoritatea să elimine aceaastă cerință și să solicite un flux luminos conform standardului SR EN 13201 și SR EN 60598, aferent fiecărei categorii de drum.

7. Contestatorul arată că în fișa tehnică a aparatelor de iluminat, Autoritatea solicită prezentarea unei mostre funcționale, fără a preciza cine, când și cum se prezintă aceasta.

De asemenea, Autoritatea nu a precizat dacă mostra este cu titlu gratuit sau oneros ori se returnează către ofertant la finalizarea licitației. Consideră petentul că nu are relevanță prezentarea de mostre atât timp cât autoritatea solicită certificate de conformitate, rapoarte, date tehnice, file de catalog, etc.

Mai mult, contestatorul este de părere că furnizarea unei mostre nu reprezintă siguranța produsului furnizat în cadrul contractului, care se realizează pe baza recepției de către specialiști. De asemenea, Autoritatea nu are specialiștii care să poată atesta calitatea produselor sau aparate de măsură omologate (luxmetru, laborator de fotometrie, etc), deci trebuie să solicite doar certificate de conformitate, rapoarte, date tehnice, file de catalog, etc.

În consecință, contestatorul solicită eliminarea acestei cerințe.

8. Contestatorul remarcă faptul că în fișa tehnică a sistemului de telegestiune, autoritatea solicită ca ofertanții să pună la dispoziția sa un

cont demo în aplicația de telegestiune oferită pentru a putea fi verificate funcțiile acesteia.

Astfel, contestatorul solicită ca autoritatea să ceară contul demo doar ofertantului clasat pe locul I, pentru următoarele considerente:

- Autoritatea a solicitat capturi de ecran pentru toate funcțiile aplicației care să demonstreze îndeplinirea cerințelor;

- accesul în aplicația sistemului de telegestiune, chiar și pentru un cont demo, presupune semnarea unui acord de confidențialitate, punerea la dispoziția din partea autorității contractante a unor date cu caracter personal ale persoanei căreia i se permite acces în aplicație, care presupune de asemenea semnarea unor declarații privind protecția datelor personale.

Având în vedere cele de mai sus, coroborat cu faptul că autoritatea nu a pus la dispoziție datele persoanei care urmează să acceseze contul demo, precum și lipsa acordului de confidențialitate la momentul ofertei, petentul consideră că la momentul prezentării ofertei nu se poate acorda acces în contul demo solicitat. În acest sens, Autoritatea trebuie să solicite contul demo doar ofertantului clasat pe locul I.

9. Contestatorul observă că în fișa tehnică a sistemului de telegestiune, autoritatea solicită „...sistemul va avea în componența sa un echipament ce va trebui să asigure afișare și control prin intermediul unui ecran color de tip TFT, tactil de minim 4", cu un consum scăzut de energie electrică (maxim 2W) și ar trebui să fie alimentat la o tensiune scăzută în curent continuu."

Concentratorul de date (gateway) va trebui să asigure afișare și control prin intermediul unui ecran color de tip TFT, tactil de minim 4", cu un consum scăzut de energie electrică (maxim 2W) și ar trebui să fie alimentat la o tensiune scăzută în curent continuu. Concentratorul de date se va (...)

Contestatorul se întreabă de ce este relevant pentru autoritatea contractantă ca echipamentul de comandă și control (gateway) să aibă un anumit tip de afișaj., astfel că solicită Autorității să elimine cerința de afișare a datelor „*prin intermediul unui ecran color de tip TFT, tactil de minim 4", cu un consum scăzut de energie electrică (maxim 2W) și ar trebui să fie alimentat la o tensiune scăzută în curent continuu*", astfel încercându-se art. 2 din Legea nr. 98/2016, mai precis principiile care stau la baza atribuirii contractelor de achiziție publică.

De asemenea, contestatorul susține că utilizarea acestui dispozitiv cu ecran color de tip TFT, tactil de minim 4", pe perioada activității de mentenanță devine insuficientă, astfel nici acest lucru nu este îndeajuns pentru a-l utiliza doar pe acesta.

Prin activitatea de mentenanță se înțelege înlocuirea lămpilor defecte sau verificarea conexiunilor la nivelul lămpii - acest lucru este posibil doar prin cunoașterea locației (coordonatelor) fiecărui AIL, precum și cunoașterea problemei (AIL defect, siguranță arsă, pierdere conexiune). Toate aceste date sunt transmise și afișate în interfața aplicației care este disponibilă pentru tehnicieni/instalatori/firmă mentenanță, astfel echipamentele mobile cum ar fi (tabletă, telefon smart, laptop) este obligatorie pentru identificarea problemelor apărute în

cadrul sistemului de telegestiune, făcând inutil utilizarea și a unui ecran TFT tactil. Afișarea de erori comunicație, eroare transmisie date, eroare calendare sau alte tipuri de erori sau notificări care pot fi văzute pe gateway, pot fi afișate și prin intermediul diferitor tipuri de afișaje: afișaj TFT, afișaj LCD, afișaj LED, afișaj OLED, afișaj alfanumeric, sau altele, care să indice starea diferitor probleme/erori.

De asemenea, pentru activitatea de mentenanță pentru verificarea funcționării tuturor aparatelor de iluminat se poate realiza fie în aplicația software (prin interogarea fiecărui aparat de iluminat în parte sau a grupurilor de AIL, citire putere consumată în timp real), fie prin verificarea funcționării acestora în teren, acestea putând fi pornite și dintr-un buton de pornire manual, aflat în punctul de aprindere.

Astfel, contestatorul apreciază că Autoritatea arată neînțelegerea funcționării unui sistem de telegestiune al iluminatului stradal, prin impunerea unor funcționalități care nu ajută la eficientizarea și scurtarea timpilor de mentenanță precum menționează aceasta, dar prin introducerea unor funcționalități care îngreșesc participarea unor posibili ofertanți care nu au exact funcționalitățile cerute, dar au o funcționalitate asemănătoare (care nu este recunoscută de către aceasta).

Acest ecran se dorește să facă parte din echipamentul denumit GATEWAY, care este un fel de router care are ca principală funcție preluarea informațiilor de la aparatele de iluminat care comunică prin frecvențe radio și să îl transmită prin intermediul GSM/ETHERNET către server. De asemenea, acest echipament este montat la o înălțime mare unde nu se poate avea acces decât cu o scară sau mijloc auto special de către personalul autorizat, deci nu este accesibil oricând, oricui.

Contestatorul precizează că în acest moment nu a identificat niciun producător recunoscut la nivel internațional sau european care să producă acest GATEWAY cu ecran color de tip TFT, tactil de minim 4", pentru că nu are niciun rost montarea acestuia, atât timp cât informațiile se pot accesa de la laptop sau tabletă. Ce e mai ușor: să deschizi tableta și să accesezi aplicația cu toate informațiile sau să te urci pe stâlp să citești mult mai puține informații de pe ecranul GATEWAY-lui? În acest sens, contestatorul adresează rugămintea autorității să prezinte producătorul identificat de aceasta sau de proiectant care comercializează un astfel de produs și să respecte și cerințele din fișa tehnică a sistemului de telegestiune.

Contestatorul atașează imagini cu diverse modele din care se poate observa că niciun producător consacrat nu are în oferta sa un Gateway LoRaWAN care ar avea în componență un ecran, cu atât mai mult unul TFT tactil de minim 4"; astfel se vede că Autoritatea încalcă condiția expres prevăzută de art. 139 alin. (3) din Legea nr. 98/2016, care prevede că autoritățile contractante să se asigure că utilizarea sau implementarea opiniilor, sugestiilor sau recomandărilor obținute prin consultare de către un specialist prin implementarea unui proiect tehnic nu vor avea ca efect denaturarea concurenței și/sau încălcarea principiilor nediscriminării și transparenței în cadrul procedurii de atribuire ce urmează a fi inițiată.

Contestatorul învederează că niciun gateway din cele prezentate în contestație nu are încorporat un ecran de tip TFT tactil de 4" - de fapt cum se poate observa și din imagini, dar și din documentația de pe link-urile respective, gateway-urile nu au niciun tip de display, nici măcar un afișaj cât de mic. Acestea, în cel mai bun caz, au unul sau câteva LED-uri folosite pe post de indicator pentru alimentare sau pentru conexiune. Acestea nu sunt dotate cu ecrane tocmai din motivul că sunt utilizate în sistemele inteligente de control și monitorizare echipamente IoT (smart), iar prin aceasta se înțelege că are ieșire spre internet către o aplicație care poate fi accesată de către orice dispozitiv smart cu o conexiune la internet (telefon smart, tabletă, laptop, PC).

Având în vedere cele de mai sus, contestatorul solicită Autorității să elimine această cerință de afișare a datelor prin intermediul unui ecran color de tip TFT, tactil de minim 4", acordând astfel operatorilor economici un tratament egal și nediscriminatoriu.

Prin adresa nr. înregistrată la CNSC cu nr., autoritatea contractantă formulează punct de vedere cu privire la contestația depusă de SC SRL, învederând următoarele:

Criticile aduse de către contestatar sunt eronate și nejustificate – ba chiar ilogice și cu unicul scop real de a-și "regla conturile cu concurența" în dorința de a influența piața vânzării de corpuri de iluminat cu LED (așa cum va demonstra autoritatea mai jos în cele ce urmează) atât prin formularea improprie și nefundamentată a criticilor cât și prin omisiunea adevărului.

În afara argumentelor, pe care le va prezenta Autoritatea mai jos, concluzia sa cu privire la faptul că potențialul ofertant contestatar folosește instrumentul contestației ca armă în reglarea poziției sale concurențiale este fondată și de următoarele aspecte:

1. Faptul că în mediul on-line, Contestatorul promovează oferte de produse care îndeplinesc toate cerințele contestate.

Se menționează de către Autoritate că la o simplă cautare pe internet se identifică site-uri pe care contestatarul își promovează oferta de produse care îndeplinesc toate cerințele contestate. Ori, în acest caz este clar faptul că unicul scop al contestatarului este acela de a abuza de instrumentul contestației și de a-l folosi ca tactică anticoncurențială.

2. În acest moment Contestatarul are înregistrate un număr de peste 50 contestații la CNSC (doar la nivelul anului 2021); Autoritatea adresează retoric întrebările:

- Chiar toate autoritățile contractante ce au licitații în curs, au afectat interesele contestatarului?

- Dacă ofertantul îndeplinește cerințele tehnice contestate, care este rostul contestației?

- De ce s-a renunțat la contestații așa de ușor și dacă renunțarea la contestații s-a făcut deoarece contestatarul "și-a atins scopul".

- Mai mult de atât, la procedurile contestate, ofertantul nu participă ulterior, respectiv nu depune ofertă.

Înainte de a răspunde punctual fiecărei critici, autoritatea contractantă dorește să atragă atenția că toate criticile sunt simple afirmații neprobate ale contestatarului, iar acesta nu arată/demonstrează care sunt acele "specificații tehnice introduse pentru a restricționa accesul mai multor participanți sau a permite accesul anumitor participanți" și nici nu arată cum este afectat "principiul tratamentului egal și al proporționalității". Deduce Autoritatea faptul că unicul scop al contestatarului este acela de a obține cu orice preț diminuarea cerințelor și caracteristicilor tehnice ale produselor, în așa fel încât acesta să se poată prezenta cu produse inferioare, ce nu satisfac nevoile achizitorului, *produse ieftine și care să îi aducă contestatarului avantaj competitiv la momentul aplicării factorului de atribuire prețul cel mai scăzut.*

1. Cu privire la cerința *În fișele tehnice ale aparatelor de iluminat se solicită eronat și restrictiv „Compartimentul optic echipat cu dispersor din sticlă clară, plană, securizată” și s-a impus ca specificație tehnică - constructivă, contrar prevederilor Legii nr. 98/2016 modul de construcție/ parametrii constructivi ai aparatului de iluminat*

De fapt, în rezumat, autoritatea contractantă reține că contestatarul dorește să se elimine cerința ca aparatul de iluminat să aibă dispersor din "sticlă clară, plană, securizată" și să o înlocuiască cu unul din "policarbonat". Toată expunerea sa de motive este lipsită de argumente care să justifice critica sa, care să arate de ce este afectată concurența, sau de ce caracteristicile tehnice criticate sunt ilegale. În realitate, contestatarul încearcă (din nou) să convingă achizitorul să cumpere ceea ce are el disponibil și nu ceea ce are achizitorul nevoie și situația o impune.

Autoritatea învederează că, fără nici o cunoștință tehnică ci doar ca un simplu observator al unei realități, este ușor de înțeles că un corp de iluminat cu dispersor din sticlă clară are o eficiență ridicată (din punct de vedere al fluxului lumino-tehnic), asigură o economie mult mai mare de energie consumată în asigurarea iluminării comparativ cu unul din "policarbonat".

Se reține că este de notorietate faptul că toate corpurile cu dispersor de policarbonat sunt mai ieftine, sunt din categoria celor "de generație veche", iar policarbonatul este un material caracterizat de îmbătrânirea din cauza razelor UV, este casant și își pierde proprietățile de transparență în foarte scurt timp de la darea în folosință. Comparativ, dispersoarele din sticlă clară, plană și securizată, are calități net superioare celor din policarbonat, au o durată de exploatare mult mai mare în ceea ce privește păstrarea caracteristicilor de transparență și transfer a fluxului luminos.

În lipsa unor motive reale pe care să își fundamentează critica și pe baza cărora să demonstreze cum îi sunt afectate drepturile de operator economic – autoritatea contractantă observă că petentul invocă argumente aberante precum *"în situația în care autoritatea solicită doar sticlă clară plană și securizată cu rol împotriva prafului și al apei, o face strict pentru a restricționa accesul mai multor ofertanți, astfel încât un singur ofertant. Sticla clara, plana (fara striatii si modele), este solicitata pentru asigurarea unui flux luminous nedistorsionat, iar cerinta sa fie*

securizata este pentru a fi rezistenta la socuri si intemperii. Sticla clara, plana si securizata nu are nici o legatura cu "rolul impotriva prafului si al apei".

Într-un mediu nefavorabil, continand particule in suspensie, asa cum sunt, in general, intravilanele satelor rurale, lentila din polycarbonat sau chiar dispersorul din materiale diverse (altele decat sticla) sufera in timp un proces de sablare, automat fiind redus considerabil fluxul luminos emis de aparat, facandu-l inefficient. Totodata, sticla (spre deosebire de alte materiale din polycarbonat) nu reactioneaza la razele ultraviolete, nu isi schimba culoarea, nu reduce eficienta aparatului de iluminat.

Impunerea unei cerinte tehnice cu privire la calitatea si functiunile logice ale corpului nu are nici o legatura cu restrictionarea accesului operatorilor economici si nici cu avantajarea "unui anumit operator economic" deoarece pe piata sunt zeci de produse si producatori care au corpuri cu dispersor din sticla (la o simpla cautare pe internet am identificat peste 93 de produse care respectă cerința)."

Autoritatea susține că contestatarul atașează în FALS un așa zis punct de vedere al Comitetului Național Român de Iluminat afiliat la Comisia Internațională de Iluminat, care se observă în mod clar că este semnat doar de către un secretar al acestei entități, fără capacitatea legală și tehnică de a formula un punct de vedere oficial în numele instituției. Așa zisul punct de vedere este fără număr de înregistrare, nu este asumat de instituție.

Se menționează că Proiectantul tehnic al proiectului s-a adresat Comitetului Național Român de Iluminat afiliat la Comisia Internațională de Iluminat, al cărui președinte a dat un cu totul alt punct de vedere, contrar celui eliberat de către secretar.

Totodata, Autoritatea afirmă că a intrat în posesia unei expertize tehnice extrajudiciare care aduce o mulțime de contra-argumente, ceea ce demonstrează că expertiză prezentată de către contestatar este imparțială și efectuată de către un expert "afiliat" care nici nu are calitatea de expert în domeniu, fiind un simplu electrician și nu expert în iluminat.

Se menționează că solicitarea privind dispersorul din sticlă are la bază condiția de durabilitate în timp a echipamentului, obligatorie pentru îndeplinirea indicatorilor de performanță asumați. În raport cu sticla, polycarbonatul sau orice alt material plastic, de regulă, prezintă o serie de dezavantaje de ordin tehnico-economic și anume:

- nu este un material inert din punct de vedere chimic, așa cum este sticla;
- poate prezenta, în timpul exploatării, microfisuri care vor permite intrarea de umezeală și particule ce vor modifica regimul de performanță luminotehnică al aparatului de iluminat.
- fiind un produs pe bază de polimer (material plastic), are un grad mai ridicat de încărcare electrostatică (cauzat de curenții de aer), ce conduce la atragerea de praf și alte particule ce vor influența performanțele luminotehnice, conducând la costuri de mentenanță ridicate;

- este un produs un grad de uzură mai ridicat față de sticlă, ajungând la o opacizare mai rapidă față de sticlă, cu o influență negativă asupra performanțelor luminotehnice ale aparatului de iluminat.

Se reține că toate aspectele mai sus precizate, care caracterizează majoritatea aparatelor de iluminat dotate cu difuzor realizat din polycarbonat, conduc la o durată de viață mai redusă, un cost de utilizare, exploatare și mentenanță al sistemului de iluminat public mai ridicat, fapt ce este în dezavantajul autorității contractante.

Mai mult decât atât, dat fiind faptul că polycarbonatul este un produs sintetic, pe bază de produse petroliere, aparatele de iluminat public vor avea un regim de reciclare mai redus, cu impact mai mare asupra mediului în comparație cu cele cu dispersor din sticlă (sticla fiind un produs 100% reciclabil).

În plus, standardul SR EN 60598-1 – Corpuri de iluminant. Partea 1: prescripții generale și încercări, Anexa L - Ghid de bune practici în proiectarea corpurilor de iluminat, capitolul L.2 - Materiale plastice în corpul de iluminat, menționează: "Aplicațiile relative la utilizarea normală a corpurilor de iluminat determină durata normală de funcționare (îmbătrânire) a acestor părți din plastic. Utilizarea excesivă a durelor și influențele dăunătoare diminuează rezistența la îmbătrânire".

Influențe dăunătoare	Cauză	Efecte
Funcționare la temperaturi ridicate	Tensiunea de funcționare este prea mare Temperatura ambientală este prea ridicată Montare necorespunzătoare	Deformare Fragilizare Decolorare
Radiații UV	Lămpi de înaltă presiune dozate cu mercur, cu componente UV excesive Lămpi germicide	Îngălbenire Fragilizare
Substanțe agresive	Solvenți (plastifianți) Curațare incorectă (cu mijloace de dezinfectare)	Fisurare Rezistență redusă Deteriorarea suprafeței exterioare

Tabelul nr. 1 – Influențe dăunătoare asupra materialelor plastice

În confirmarea celor menționate, Autoritatea atașează un extras din standardul SR EN 60598-1 – Corpuri de iluminant. Partea 1: prescripții generale și încercări, menționat de însuși contestatorul:

L.2 Plastics in luminaires

In luminaire construction, plastic components have become important and proven functional elements. This applies to internal parts and wiring, and to components such as translucent covers, shields and parts for structural support.

The applications relative to the "normal" usage of luminaires determine the normal running life (ageing) of these plastic parts.

Excessive hard usage and damaging influences diminish the resistance to ageing. See Table L.1.

Table L.1 – Damaging influences

Damaging influence	Cause	Effects ^a
High operating temperature	Operating voltage too high	Deformation
	Ambient temperature too high	Embrittlement
	Inappropriate mounting	Discoloration
UV radiation	Mercury-dosed high-pressure lamps with excessive UV component	Yellowing
	Germicidal lamps	Embrittlement
Aggressive substance	Softeners (plasticizers)	Cracking
	Incorrect cleaning (with disinfecting means)	Reduced strength
		Outer surface damage

^a All causes can relate to all effects.

Așadar, Autoritatea constată faptul că contestatorul nu a analizat în întregime standardele menționate. Pentru motivele enunțate mai sus Autoritatea consideră justificată specificația tehnică referitoare la dispersorul din sticlă clară.

În plus, însăși contestatorul dispune în gama sa de produse de aparat de iluminat cu dispersor din sticlă (sursa: <https://amiras.ro/produse/iluminat-exterior/corpur-de-iluminat-stradal-cu-leduri-seria-alss-xxx>).

În susținerea punctului de vedere formulat, autoritatea contractantă invocă în probațiune, punctul de vedere al președintelui Comitetului Național Român pentru Iluminat, domnul prof. univ. dr. ing. Cătălin Gălățanu, din care amintește:

„Nu există similitudine între polycarbonat și sticlă. Polycarbonatul poate fi superior ca rezistență la lovituri, dar proprietățile optice sunt inferioare sticlei și se și degradează în timp”.

De asemenea, Autoritatea invocă în probațiune și raportul de expertiza tehnică de calitate și extrajudiciară, emis de expertul tehnic ANRE, domnul ing. Constantin Zetu, care tratează caracteristicile tehnice specificate în documentația de proiectare și care afirmă, în mod motivat:

„[...] Așadar, ținând seama de toate acestea, consider că utilizarea unui dispersor de protecție a elementelor optice este o caracteristică de calitate superioară a aparatelor de iluminat”

Mai mult, legat de confuziile repetate ale contestatorului din cadrul contestației, relevant este și punctul de vedere al Electric Products Certification Independent Body (OICPE), cel mai consacrat laborator de încercări pentru produsele electrice, pe care Autoritatea îl anexează prezentului set de concluzii scrise.

Ținând cont de toate acestea, autoritatea contractantă solicită Consiliului să observe faptul că solicitarea contestatorului este total lipsită de seriozitate și relevanță și, pe cale de consecință, să o respingă ca fiind nefondată.

2. Cu privire la cerința *În fișele tehnice ale aparatelor de iluminat se solicită restrictiv „Compartimentul accesorii electrice va trebui să permită deschiderea sa pentru operații de mentenanță, fără utilizarea de unelte. Pentru a facilita operațiile de mentenanță, acesta trebuie să poată fi deschis într-un interval scurt de timp, fără deteriorarea componentelor aparatului de iluminat;” și s-a impus ca specificație tehnică - constructivă, contrar prevederilor Legii nr. 98/2016 modul de construcție/ parametrii constructivi ai aparatului de iluminat.*

Autoritatea contractantă precizează că cerința tehnică criticată de către contestatar este o cerință argumentată din punct de vedere tehnic și necesară pentru buna exploatare a sistemului de iluminat modernizat.

Se apreciază că expunerea criticii este făcută din punctul de vedere al unui operator economic care dorește să convingă achizitorul să achiziționeze produse cu cerințe tehnice inferioare.

Autoritatea reiterează faptul că cerințele calitative ale corpurilor au fost stabilite de proiectant și aprobate ulterior de finanțator, iar mai apoi confirmate de către verificatorul atestat de proiecte.

Critica se referă la două compartimente ale corpului de iluminat:

- Compartimentul cu accesorii electrice – care conține cabluri, conexiuni, circuite etc – compartiment a cărui deschidere este imperios necesară să se facă facil, ușor și fără utilizarea de șurubelnițe manuale sau electrice, fără acționarea unor dispozitive care ar putea provoca scurt circuit, sau în caz de manevrare eronată (a nu se uita că acestea sunt utilizate la înălțime unde accesul este greoi) să ducă la avarierea conținutului/piedelor interioare. Prin urmare, Autoritatea afirmă că este logic și justificabil ca acest compartiment să permită deschiderea fără utilizarea de unelte;

- Cel de al doilea compartiment al corpului de iluminat, anume compartimentul optic, este un compartiment mai puțin pretențios, ledurile din interiorul lui fiind rezistente și riscurile avarierii lor sunt mult mai puține. Din acest motiv, Autoritatea a considerat absolut logic să se facă mențiunea ca accesul la acest compartiment a corpului să poată fi făcut chiar și cu unelte (șurubelnițe manuale sau electrice).

Autoritatea subliniază că a prevăzut cerințe mai calitative pentru compartimentul unde utilizarea uneltelor ar putea provoca accidente și/sau defecțiuni ale corpului de iluminat (adică deschiderea lui să poată fi făcută rapid și fără unelte), iar acolo unde situația nu o impunea, precum în cazul compartimentului optic, a indicat că se pot utiliza și unelte - tocmai pentru a nu restricționa accesul.

Pe baza acestei critici, Autoritatea susține că poate înțelege cum această cerință logică și justificabilă (întâlnită aproape la toate produsele existente pe piață) poate să „favorizeze un anumit tip de aparat de iluminat / un anumit producător”.

De altfel, Autoritatea reține că contestatorul se rezumă doar la a aduce această acuză (de favorizare a unui producător) fără a specifica care sunt argumentele sale, fără a arata care este acel “anume” producător care este favorizat. Pe tot parcursul contestației sale, contestatorul în lipsa unor dovezi, pentru a crea aparența justificării criticilor aduse – face referire la teorii ale conspirației și ofertanți favorizați, dar nu spune concret care sunt acei ofetanți/producători favorizați de care tot aduce vorbire. Este evident că majoritatea criticilor se bazează pe simple afirmații.

Cu privire la întrebarea retorică adresată în cadrul contestației “ De asemenea, de ce oare cutiile de puncte de aprindere, cutiile de distribuție a energiei sau alte astfel de cutii care conțin echipamente și circuite electrice nu sunt prevăzute cu cleme de deschidere rapidă și facilă, ci doar cu diverse sisteme / chei speciale, închideri securizate sau mai dificil de deschis de persoane neautorizate?” autoritatea înțelege că achizitorul ar trebui să renunțe la cerința criticată (accesul la compartimentul electric fără unelte) și să solicite “cleme de deschidere rapidă”. Ori, accesul fără unelte (așa cum a solicitat achizitorul) este unul și același lucru cu accesul pe baza unor “cleme cu deschidere rapidă”. Dacă produsele contestatorului asigură accesul pe baza unor “cleme cu deschidere rapidă” așa cum indică în întrebarea sa, atunci rezultă că acestea îndeplinesc cerințele achizitorului, iar contestația nu își mai are rostul.

3. Cu privire la critica *În fișa tehnică a aparatelor de iluminat LED, autoritatea solicită fără nicio justificare tehnică, economică sau de*

altă natură ca aparatele de iluminat să nu aibă striății sau decupaje pe exteriorul aparatului de iluminat.

Autoritatea contractantă susține că justificarea cerinței cu privire la lipsa striățiilor sau a anumitor decupaje pe exteriorul aparatului a fost deja făcută încă de la nivelul fișei tehnice - deși nu există această obligație a achizitorului, tocmai pentru a indica și exemplifica necesitatea ca toate corpurile de iluminat să nu aibă striății sau decupaje unde să se acumuleze praf/frunze/mudarie, etc.

Se apreciază că în mod neloial, contestatarul prezintă această cerință ca și cum ar fi la nivelul întregului design al corpului de iluminat, încercând să distragă atenția Consiliului. În realitate, Autoritatea afirmă că cerința nu se referă la forma/design-ul aparatului de iluminat, ci la soluția de management termic. Cerința nu se referă la întreaga carcasă, ci punctual la modul în care se realizează managementul termic (specifică să nu existe radiatoare pe exteriorul corpului de iluminat sau decupaje). Autoritatea solicită Consiliului să își imagineze cum ar arăta un corp de iluminat care, pentru a realiza managementul termic, are pe carcasă montat un radiator de dispersie a căldurii sau, mai rău, are un decupaj în carcasă pentru circulația aerului. Ba chiar, lăsând deoparte aspectul estetic, din punct de vedere funcțional un radiator sau un decupaj în carcasă ar conduce inevitabil la acumulări de praf, mizerie, frunze, etc.

Prin urmare, autoritatea contractantă subliniază că nu este vorba de designul întregii carcase, iar prezentarea de corpuri de iluminat cu pescăruși și porumbei care murdăresc carcusele și stâlpii (care, ca și subiect divers, sunt de generație veche, de calitate inferioară, unele dintre ele fiind corpuri și stâlpi decorativi de grădină și nu pentru iluminatul public stradal prevăzut prin investiția vizată) este nerelevantă și demonstrează încă o dată lipsa bunei intenții a contestatarului și unica dorință de a diminua calitatea produselor, pentru a putea oferta produse ieftine și în acest fel să obțină avantaje competitive la aplicarea factorului de atribuire prețul cel mai scăzut.

De asemenea, Autoritatea menționează că analizând oferta de corpuri de iluminat a contestatarului, disponibilă pe internet, observă că acesta deține spre comercializare aparate de iluminat care respectă cerința criticată. Astfel, Autoritatea nu înțelege absolut deloc motivul formulării unei contestații atât timp cât produsele sale respectă cerințele criticate. Singura explicație logică este aceea că prin contestația depusă se încearcă aplicarea unei tactici neconcurențiale prin care să diminueze cerințele și caracteristicile tehnice ale produselor în așa fel încât acesta să se poată prezenta cu produse inferioare, ce nu satisfac nevoile achizitorului, produse ieftine și care să îi aducă contestatarului avantaj competitiv la momentul aplicării factorului de atribuire prețul cel mai scăzut.

Autoritatea contractantă atașează extrase din oferta publică a contestatarului din care rezultă că acesta îndeplinește afirmativ cerința criticată.

După cum a anticipat și contestatorul, acestea sunt probleme reale ale sistemelor de iluminat public și astfel, ținând cont de toate acestea,

s-a optat pentru o soluție care să vină în sprijinul autorității contractante și care să limiteze cât mai mult din efectele acestor probleme.

Având în vedere zona de montaj, Autoritatea susține că este necesar ca aparatele de iluminat să nu aibă striții sau radiatoare externe pentru a se evita acumularea de praf sau frunze, care să stânjenească evacuarea căldurii, lucru care ar duce la deprecierea fluxului luminos și implicit neîncadrarea în parametrii luminotehnici stabiliți de standardele specifice. Supraîncalzirea aparatului de iluminat duce la scăderea duratei de viață a LED-ului, făcând imposibilă susținerea celor 100.000 de ore de funcționare impuse.

Se arată că la introducerea acestei specificații tehnice, Autoritatea a avut în vedere și respectarea cerinței privind încărcarea statică pentru corpuri de iluminat sau părți exterioare ale acestora, prevăzută la capitolul 3.6.3.1 din standardul SR EN 60598-2-3 – Corpuri de iluminat. Partea 2-3: Condiții speciale. Copruri de iluminat pentru iluminatul public.

Un aparat de iluminat ce prezintă striții sau decupaje pe exteriorul său, în timpul verii acesta se poate colmata cu praf și frunze/pamant, iar în timpul iernii se pot forma depuneri de zapadă.

3.6.3.1 Încercare de încărcare statică pentru corpuri de iluminat sau părți exterioare ale acestora montate pe o cârjă sau la extremitatea stâlpilor

Corpul de iluminat sau partea sa exterioară se instalează astfel încât suprafața critică să fie încărcată.

Suprafața critică se determină prin calculul valorii celei mai ridicate a produsului $Cd \times S$.

unde

Cd este coeficientul de tragere;

S este aria suprafeței de încărcat (m^2).

Coeficientul de tragere depinde de forma suprafeței. Pentru corpurile de iluminat sau pentru părțile exterioare ale acestora pentru care Cd nu este măsurat, trebuie utilizată valoarea de 1,2.

NOTA 1 - A se vedea anexa A pentru măsurarea lui Cd .

Dispozitivele de fixare trebuie să fie conform recomandărilor producătorului.

O încărcare constantă uniform repartizată se aplică timp de 10 min pe suprafața cea mai critică.

NOTA 2 - A se vedea figura 1 pentru metoda distribuirii egale a încărcării. Atunci când se utilizează saci, ei pot fi umpluți cu nisip, alie de plumb sau bile mici.

Încărcarea trebuie să fie egală cu

$$F = 1/2 Rh \times S \times Cd \times V^2 \text{ (N)}$$

sau

Rh este egal cu $1,225 \text{ kg/m}^3$ (masa volumică a aerului);

V este viteza vântului (m/s).

Viteza vântului luată în considerare în funcție de înălțimea corpului de iluminat sau a părților exterioare ale acestuia trebuie să fie

Astfel, un aparat de iluminat cu striții duce la încercări statice ridicate și are ca efect deformări permanente a fixării sau rotație în jurul punctului de fixare. Aceste efecte duc la neîncadrarea în parametrii luminotehnici stabiliți la nivelul Proiectului Tehnic.

De asemenea, autoritatea contractantă depune în probațiune și Raportul de expertiză tehnică de calitate și extrajudiciară, emis de

Expertul tehnic ANRE, domnul ing. Constantin Zetu, care tratează caracteristicile tehnice specificate în documentația de proiectare și care afirmă, în mod motivat:

„În concluzie, consider că lipsa striatiilor, a decupajelor sau radiatoarelor la nivelul capacului superior al aparatului de iluminat este o caracteristică de calitate superioară a acestuia și, ținând seama de zona de montaj, consider cerința ca fiind pertinentă și justificată”.

Astfel, autoritatea contractantă observă că argumentația contestatorului este formată din simple afirmații nedovedite, fără acoperire tehnică și legală. Totodată, Autoritatea susține că este necesar și obligatoriu, ținând seama de necesitățile autorității contractante, ca aparatele de iluminat să nu prezinte striatii sau decupaje. Pe cale de consecință, autoritatea contractantă apreciază această critică nefondată și solicită Consiliului să o respingă ca atare.

4. Cu privire la critica *În fișele tehnice ale aparatelor de iluminat autoritatea solicită: „Corpurile de iluminat vor fi dotate cu bulă de nivel încorporată în aparatul de iluminat pentru a asigura instalarea corectă în plan orizontal.*

Autoritatea contractantă precizează că modul de instalare a corpului de iluminat, în special instalarea lui plan orizontal, are implicații importante în obținerea parametrilor lumino tehnici vizați de investiție și respectarea standardelor de calitate în domeniu. Nu este necesară deținerea de cunoștințe tehnice pentru a înțelege ușor faptul că montarea eronată, chiar și cu câteva grade, a unui corp de iluminat poate modifica substanțial parametrii calitativi ai aceluia corp.

Ba mai mult, chiar în cazul în care corpul de iluminat a fost corect instalat, după o anumită perioadă de funcționare și sub efectul intemperiilor, corpurile se pot deplasa chiar și cu până la 5” – aspect ce poate diminua cu până la 50% calitatea fluxului luminos.

Existența acestei bule de nivel ajută și contribuie la o mentenanță ușoară în timpul exploatarei, cu costuri reduse – eliminând o mulțime de operațiuni de manoperă. Autoritatea contractantă amintește că după punerea în funcțiune a sistemului vândut de ofertantul câștigător, costurile exploatarei rețelei, inclusiv reglarea periodică a poziției corpurilor de iluminat, pică în sarcina și cheltuiala achizitorului. Ori, în condițiile în care corpurile sunt dotate cu această bulă de nivel, costurile exploatarei sunt mult mai reduse.

Se reține că în mod acuzator, specific întregii contestații, contestatarul prezintă această cerință ca și cum ar fi o cerință exagerată, greu de realizat sau realizabilă cu costuri extraordinar de mari, o cerință nemaîntâlnită (cum exemplifică contestatarul comparabilă cu un sistem de autocurățare sau un sistem de autorăcire a corpului) când în realitate este simpla etichetă lipită pe corp (în interior sau exterior), ce are un cost nesemnificativ, dar care a fost luat în calculul valorii estimate.

Pentru a explica Consiliului că această bulă de nivel este o cerință banală, pe care majoritatea producătorilor o oferă fiind extrem de necesară și extrem de ușor de realizat/îndeplinit de ofertant, Autoritatea precizează că este o simplă etichetă de doar 2-3 cm (așa cum și contestatarul recunoaște) care este adezivă.

Se menționează că autoritatea contractantă nu va fi nevoită să "achiziționeze și dispozitive de vedere la distanță" iar verificarea planeității corpului nu se face de la "nivelul solului".

De asemenea, având în vedere durata îndelungată de viață a aparatelor de iluminat, componența de mentenanță post garanție este crucială pentru eficiența proiectului. După cum a anticipat și contestatorul, sub acțiunea vântului, a zăpezii, cât și a vibrațiilor, aparatele de iluminat își pot pierde poziția de planeitate orizontală. În cadrul operațiunilor de mentenanță post garanție care se fac la nivelul lămpii montate pe stâlp și nu de la nivelul solului, beneficiarul (prin personal și utilaje de specialitate) trebuie să fie capabil să verifice, în orice moment, planeitatea echipamentului, prin verificarea unei bule de nivel montată pe aparatul de iluminat. Echiparea aparatelor de iluminat cu bulă de nivel conduce la scurtarea timpilor și a costurilor de intervenție, cât și la reducerea riscului de blocare a traficului.

În plus, numai pentru a evidenția caracterul tendentios și nefondat al formulării contestației, autoritatea contractantă arată că există pe piața liberă, bule de nivel autoadezivă, anexabilă oricarui tip de aparat de iluminat, contestatorul încercând, în mod abuziv, să adapteze cerințele autorității contractante la produsele pe care le are acesta de vânzare și nu vice-versa, așa cum este prevăzut de legislația în vigoare.

Mai mult, Autoritatea învederează că susținerile contestatorului, cum că autoritatea contractantă va trebui să achiziționeze "dispozitive de vedere la distanță", sau că planeitatea va fi verificată "la nivelul solului" sunt ridice și lipsite de relevanță.

În plus, Autoritatea solicită Consiliului să observe cât de nereserios și superficial tratează contestatorul această critică, făcând referire la comuna Plosca, județul Teleorman (probabil din cauza celor peste 60 de contestații înregistrate de la începutul anului).

Autoritatea contractantă solicită Consiliului să constate atât lipsa de temeinicie a criticii, cât și necesitatea echipării cu bulă de nivel (dispozitiv de verificare a planeității) a aparatelor de iluminat și, pe cale de consecință, să respingă solicitarea ca fiind nefondată.

Din punctul de vedere al contestatorului, Autoritatea înțelege că deși achizitorul și-a prevăzut buget îndestulător pentru achiziția unor produse calitative, care să asigure economii în exploatare și rezultate de eficiență energetică așa cum și-a asumat prin contractul de finanțare (până la 70% față de situația prezentă), acesta nu poate să își cumpere produsele care îi asigură îndeplinirea obiectivelor sale deoarece unii operatori economici vând doar produse cu caracteristici mediocre, de la operatori care sunt în incapacitatea de a-și adapta produsele la cerințele actuale (chiar dacă este vorba de o simplă etichetă cu bulă de nivel), toate sub pretextul restricționării accesului. Ori, autoritatea contractantă apreciază că acest raționament este profund eronat, nu ajută la evoluția societății și obligă achizitorul să cumpere doar produse care aduc ofertanților profit mulțumitor acestora – contrar intereselor achizitorului care dorește să achiziționeze produse performante, moderne și care aduc beneficii și economii în exploatare/întreținere.

5. Cu privire la critica *Pentru aparatele de iluminat ale căror specificații se regăsesc în fișa tehnică 2 se solicită specificații constructive cu privire la montarea sistemului de telegestiune în interiorul compartimentului accesorii electrice, cu toate că în prezent sunt diferite variante de montaj care nu afectează funcționarea în parametrii a sistemului de telegestiune sau a aparatului de iluminat*

Autoritatea contractantă apreciază că operatorul economic contestatar nu a studiat corespunzător documentația de atribuire și nu a observat că dintre toate tipurile de lămpi trebuie să fie în concordanță cu standardul IP66.

Se reține că contestatorul nu contestat cerința tehnică (logică și de necontestat) că toate corpurile trebuie să respecte IP66; toate aceste lămpi se doresc a fi achiziționate cu tot cu modul de telegestiune.

Prin necontestarea cerinței IP66 contestatorul a confirmat că înțelege de ce corpurile ar trebui să îndeplinească cerința IP66, ori IP66 se referă la întreg corpul de iluminat și nu doar la lampa propriu zisă. Dacă corpul de iluminat trebuie să îndeplinească IP66, atunci automat modulul de telegestiune trebuie să fie la interiorul corpului și nu la exteriorul acestuia – în caz contrar, dacă ar fi în exterior, Autoritatea susține că nu s-ar mai putea asigura cerința IP66 – protecție contra prafului, murdăriei, umidității și intemperiilor naturii. Autoritatea contractantă afirmă că este imposibil să ne imaginăm că se poate asigura un grad de protecție IP66 pentru un corp de iluminat al cărui modul de telegestiune este la exterior cu o conexiune fluxibilă exterioară, atârnată pe stâlp sau pe brațul lămpii.

Comparația dintre niște corpuri care se achiziționează cu modul de telegestiune (dar fără a respecta IP66) și unele cu modul de telegestiune care trebuie să îndeplinească IP66 – pur și simplu nu poate fi făcută și este illogică. În acest caz, Autoritatea precizează că este absolut normal ca pentru corpurile cu telegestiune achiziționate în acest moment să se solicite ca modulul să fie la interior, iar pentru restul să se specifice că trebuie să poată fi up-datate în viitor printr-un modul extern.

Se reține de către Autoritate că, contestatorul, deși este o firmă cu istoric în domeniu, precizează că achizitorul nu a justificat de ce este necesar ca modulul de telegestiune trebuie să fie la interior și nu la exterior, cum că nu aduce nici un avantaj, toate aceste aspecte/precizari/emanații fiind neprincipiale și doar în scopul de a influența cititorul. În realitate, atunci când se discută de respectarea cerinței IP66 la nivelul întregului corp de iluminat, rezultă automat de ce este necesar ca modulul de telegestiune să fie la interior, aceasta (IP66) fiind de fapt singura justificare necesară unui specialist pentru a înțelege necesitatea și avantajele cerinței.

Practic, autoritatea contractantă remarcă faptul că contestatorul (în urma unei comparații ce nu poate fi făcută între un corp de iluminat cu modul de telegestiune și unul cu modul de telegestiune care respectă IP66) ar dori ca să îi fie acceptate produse inferior calitative – modulul de telegestiune urmând a fi "atârnat" de corpul de iluminat sau pe brațul corpului, supus intemperiilor și elementelor naturale, inclusiv expus furtului și vandalismului. Autoritatea contractantă subliniază că acest

lucru este total inacceptabil și nu ar trebui nici măcar adus în discuție în cazul achiziției din fonduri publice/nerambursabile, achiziție care a fost bugetată și au fost avute în vedere fonduri suficiente pentru achiziția de bunuri cu caracteristici tehnice superioare.

Autoritatea contractantă reșine afirmația contestatorului cum că această cerință îi restricționează accesul la licitație, aspect profund nefundamentat și nereal, deoarece:

- Contestatorul nu a făcut nici măcar un minim efort să arate de ce îi este îngrădit accesul și cum este discriminat. Simplul fapt că produce/comercializează produse inferior calitative față de ceea ce există pe piață, nu înseamnă în opinia Autorității că i se restricționează accesul;

- Contestatorul deși afirmă că este restrictiv – uită să menționeze că pe piață sunt zeci de produse care respectă aceste cerințe și au modulele de telegestiune încorporate (nu doar ale unui producător ci de la zeci de alți producători);

- Contestatorul deși afirmă că cerința avantajează "un anumit ofertant" nu face nici un minim efort să spulbere această enigmă și să indice expres care crede el că este acel ofertant.

6. Cu privire la critica *Eficiență luminoasă aparat de iluminat (alimentare, sistem optic, sursă): minim 160 lm/W*

Autoritatea contractantă solicită Consiliul să constate faptul că, în contestația sa, contestatorul nu depune nici un minim efort să indice motivul de ce consideră această cerință restrictivă – care sunt drepturile ce îi sunt încălcate. Ba chiar este imposibil de înțeles de ce lansează această critică (alt înțeles decât cel anticoncurențial și pentru a impune produse ieftine pe care nici un alt operator de pe piață nu le mai vinde, iar la final să aibă prețul cel mai mic) în condițiile în care, conform ofertei sale publice corpurile de iluminat îndeplinesc cu brio această cerință având 160 lm/W, adică superioară cerinței minime.

Se arată că expunerea criticii este făcută din punctul de vedere al unui operator economic care dorește să convingă achizitorul să achiziționeze produse cu cerințe tehnice inferioare.

Reiterează Autoritatea că cerințele calitative ale corpurilor au fost stabilite de proiectant și aprobate ulterior de finanțator, iar mai apoi confirmate de către verificatorul atestat de proiecte.

Din punct de vedere al temeiniciei, Autoritatea observă lipsa de temeinicie a acestei critici, în raport cu argumentele false și lipsite de relevanță ale contestatorului. Astfel, se remarcă faptul că eficiența luminoasă a unui aparat de iluminat (exprimată în lm/W – lumeni/watt) este un parametru de calitate care influențează în mod direct consumul de energie electrică. Pentru exemplificare, autoritatea contractantă expune următorul calcul ipotetic:

$$40 \text{ W} \times 160 \text{ lm/W} = 6400 \text{ lm}$$

$$6400 \text{ lm} / 100 \text{ lm/W} = 64 \text{ W}$$

Eficiența/rendamentul luminos este raportul dintre puterea de iluminare emisă Φ [lm] față de unitatea de putere electrică consumată P [W] și se măsoară în [lm/W]. Aceasta este o mărime ce caracterizează eficiența procesului de transformare a energiei electrice în energia iradierii optice. Se apreciază prin raportul lm/W – câți lumeni se produc la

consumul cu puterea de un Watt. Astfel, o eficiență luminosă mai ridicată presupune un consum de energie mai scăzut raportat la același flux luminos.

Cu alte cuvinte, cu cât eficiența luminoasă este mai mică, cu atât puterea instalată a aparatului de iluminat (implicit și consumul aparatului de iluminat) trebuie să fie mai mare.

Astfel, în raport cu respectarea angajamentelor luate față de finanțator cât și în raport cu respectarea normativelor și prescripțiilor de proiectare în vigoare, autoritatea contractantă opinează că a fost solicitat un aparat de iluminat cu o înaltă eficiență luminoasă.

Contrar susținerilor contestatorului, eficiența luminoasă de 160 lm/W a fost solicitată pentru întregul aparat de iluminat, și nu pentru sursa de lumina (LED-ul), așa cum fals susține contestatorul. În acest sens, autoritatea contractantă indică prevederile fișei tehnice a echipamentului de iluminat:

1.7	Eficiența luminoasă aparat de iluminat: minim 160 lm/W;
-----	---

Figura nr. 10 – Extras din fișele tehnice

Cu privire la presupusa eficiență de 100% pe care ar fi solicitat-o Autoritatea prin documentația de atribuire, aceasta susține că nu există, cerința fiind clară, fără echivoc și orientată către eficiența aparatului de iluminat, eficiența LED-ului (a sursei de lumină) fiind irelevantă pentru rezultatele așteptate de autoritatea contractantă. Nu sunt formulate cerințe cu privire la randamentul luminos al aparatului de iluminat, ci numai legate de eficiența întregului aparat de iluminat.

În cazul aparatelor de iluminat cu LED-uri fluxul luminos se determină prin încercări fotometrice efectuate în laboratoare specializate pentru aparatul de iluminat ca un sistem format din sursă de lumină (modul LED), elementul optic (dispersor și lentile) și elementul electronic (driver).

Conform standardului SR EN 13032-4- Lumină și iluminat, Măsurarea și prezentarea datelor fotometrice ale lămpilor și aparatelor de iluminat Partea 4: Lămpi, module și aparate de iluminat cu LED-uri, fluxul luminos ($\Phi_{\text{luminaire}}$) reprezintă fluxul luminos total (în lumeni) al aparatului de iluminat cu LED măsurat. Astfel raportul de ieșire a luminii (LOR - light output ratio) este 100%.

6.5.3 LED-luminaires

The intensity distribution of these devices shall be expressed in cd.

NOTE 1 For lighting calculation programs requiring luminous intensity distribution data in cd/klm the pro-rata luminous intensity values $I_{\text{flux-normalized}}$ may be calculated by:

$$I_{\text{flux-normalized}} = I_{\text{measured}} \times \frac{1000}{\Phi_{\text{luminaire}}} \quad (9)$$

where $\Phi_{\text{luminaire}}$ is the total luminous flux output (in lumen) of the LED luminaire and I_{measured} is the measured luminous intensity (in candela). The calculated total luminous flux output of the LED luminaire shall be stated.

NOTE 2 LOR may be determined for LED luminaires using interchangeable sources (e.g. LED lamps) in some cases. The use of LOR is disregarded for LED luminaires with non-replaceable LED light sources. For LED luminaires with non-replaceable LED light sources, only the total flux of the luminaire can be measured, in which case LOR is 100 % as a consequence and not significant.

Figura nr. 11 – Extras din standardul SR EN 13032-4

Astfel, autoritatea contractantă subliniază că cerința nu este eronată și nici caz ideal, ci reprezintă o modalitate uzuală de măsurare a fluxului luminos pentru aparatele de iluminat cu LED-uri, modalitate descrisă detaliat în standardul menționat mai sus.

Referitor la documentația prezentată de contestator cu privire la lentilele fabricate de mai mulți lideri mondiali, Autoritatea afirmă că în acest caz, eficiența face referire la gradul transmisie luminoasă a lentilei în comparație cu sursa LED de la diferiți producători. Astfel contestatorul confundă eficiența unui element component al aparatului de iluminat cu randamentul luminos al acestuia.

Mai mult, Autoritatea constată faptul că contestatorul critică caracteristicile tehnice pe care le promovează în ofertele și prezentările publice.

Cu alte cuvinte, deși contestatorul promovează, în ofertele și prezentările publice, caracteristici cu privire la o eficiență luminoasă ridicată a echipamentelor pe care le comercializează, acesta critică, lipsit de orice temeinicie și în mod inexplicabil, documentația de atribuire, în partea unde este solicitată o eficiență luminoasă minimă.

Referitor la poluare luminoasă, Autoritatea susține că aceasta nu are legătură cu eficiența luminoasă a aparatelor de iluminat, aceasta este influențată de alți factori, principalul fiind cel referitor la dirijarea fluxului luminos către zonele de interes (străzi, trotuare, etc). Prin aceste referiri contestatorul încercă să inducă în eroare Consiliul, deviind de la critica contestată, respectiv cea cu referire la eficiența luminoasă a aparatului de iluminat, care a fost solicitată pentru a obține un consum de energie cât mai mic, ofertanții având posibilitatea de a oferta aparate de iluminat cu putere mai mică decât cea propusă în documentația de atribuire.

Astfel, Autoritatea observă faptul că această critică se bazează pe pure speculații și pe interpretări tendențioase, lipsite de acoperire în tehnică, solicitând respingerea acesteia ca fiind nefondată.

7. Cu privire la critica *În fișa tehnică a aparatelor de iluminat, autoritatea solicită prezentarea unei mostre funcționale, fără a preciza cine, când și cum se prezintă aceasta*

Deși nu înțelege scopul criticii, autoritatea contractantă este de părere că, dacă operatorul economic avea nedumeriri cum se va derula solicitarea de mostre, ar fi putut formula o solicitare de clarificări și ar fi primit răspunsuri și detaliile care nu i-ar fi fost clare/suficiente.

Din punct de vedere al necesității și corectitudinii acestei cerințe, autoritatea contractantă face următoarele precizări:

1. Obiectul lucrării îl constituie înlocuirea corpurilor de iluminat stradal existente cu alte corpuri de iluminat pe bază de altă tehnologie și o altă arhitectură funcțională. Ponderea bunurilor/produselor (corpuri de iluminat și sistem de telegestiune) în întreg contractul este de peste 80%;

2. Având o pondere atât de mare, practic importanța calității și respectării cerințelor în realitate a bunurilor este definitorie;

3. Achizitorul nu a impus prezentarea de mostre în mod obligatoriu, ci doar dacă comisia considera că este necesar și are dubii cu privire la documentele prezentate și realitatea cerințelor tehnice ale echipamentelor. Această măsură de precauție a fost luată deoarece deseori ofertanții înaintează oferte cu caracteristici tehnice diferite pentru același produs. De exemplu, din experiența elaboratorului caietului de sarcini: același ofertant a oferit același produs la autorități contractante diferite cu caracteristici tehnice diferite, doar scriptic, în realitate produsul fiind mult inferior detaliilor prezentate în cadrul ofertei, sau chiar se contraziceau.

Un alt exemplu de situație des întâlnită este atunci când din documentele ofertei tehnice rezultă că produsul nu corespunde în totalitate cerințelor, însă la clarificări ofertantul precizează că este doar "o eroare" de scriere și adaugă/corectează cerința și specifică că produsul de fapt este corespunzător. Ori, în aceste situații, membrii comisiei de evaluare au nevoie de un instrument care să le permită să verifice dacă chiar este vorba de o eroare iar bunurile chiar corespund.

Autoritatea contractantă amintește chiar speța analizată inclusiv de CNSC prin decizia 696/06.04.2021 în care inclusiv CNSC a constatat faptul că ofertantul a prezentat scriptic un produs care corespundea în fals la toate cerințele tehnice, în realitate, în urma solicitării de mostre, s-a constatat că produsul corp de iluminat nu corespundea cu ce era în oferta tehnică.

Se reține că, dacă contestatorul ar fi fost de bună credință, acesta ar fi solicitat clarificări și achizitorul ar fi oferit răspunsuri. Ținând cont de critica adusă, autoritatea contractantă afirmă că este de acord să ia măsuri de remediere, aducând următoarele precizări din oficiu cu privire la mostre:

„Atenție: pe durata evaluării ofertei, Comisia de evaluare poate solicita oricărui dintre ofertanți (respectând principiul transparenței și tratamentului egal), în cazul în care fișele, pozele sau descrierile prezentate în ofertă nu sunt edificatoare, sau dacă se constată discrepanțe între caracteristicile tehnice ale echipamentelor, pentru o evaluare corectă a ofertei, să prezinte comisiei de evaluare eșantioane constând în câte un aparat de iluminat pentru fiecare tip solicitat, demonstrându-se prin prezentarea funcționării acestora îndeplinirea

tuturor cerințelor tehnice și funcționalităților solicitate prin prezentul caiet de sarcini. Mostrele se vor depune la sediul autorității contractanta în termen de 3 zile lucrătoare de la solicitarea scrisă a comisiei. Mostrele depuse pot fi folosite la o probă practică, organizată de autoritatea contractantă, prin care se va demonstra funcționarea aparatelor de iluminat. Mostrele vor fi fotografiate, testate (ofertantul va fi anunțat din timp de ședința de testare/verificare, iar dacă acesta dorește poate participa la această ședință) iar mai apoi înapoiate integral ofertantului”.

8. Cu privire la critica *În fișa tehnică a sistemului de telegestiune, autoritatea solicită ca ofertanții să pună la dispoziția sa un cont demo în aplicația de telegestiune ofertată pentru a putea fi verificate funcțiile acesteia*

Autoritatea contractantă remarcă faptul că, așa cum rezultă din critica formulată, contestatorul este de acord cu prezentarea unui cont demo, însă doar pentru ofertantul clasat pe locul I în clasament.

Drept urmare acesta nu contestă necesitatea/oportunitatea prezentării acestui cont DEMO în aplicația de telegestiune ofertată, ci doar momentul la care acesta se solicită, adică în loc să se indice în oferta tehnică, acesta dorește să fie solicitat doar ofertantului clasat pe locul I.

Ori, analiza și evaluarea unor caracteristici tehnice minimale este o etapă a evaluării tehnice a ofertelor, etapă în care nu se realizează un clasament intermediar pentru a stabili cine ocupă locul I în clasamentul intermediar. Clasamentul intermediar este stabilit la etapa de evaluare financiară, etapă în care toate ofertele trebuie să fie deja declarate că îndeplinesc cerințele minime tehnice impuse. Ofertantului clasat pe locul I se solicită doar documentele justificative în susținerea declarației DUAЕ.

Astfel, autoritatea contractantă opinează că cerința formulată de către contestator nu poate fi considerată realistă și nu poate fi avută în vedere.

9. Cu privire la critica *În fișa tehnică a sistemului de telegestiune, autoritatea solicită „...afișare și control prin intermediul unui ecran color de tip TFT, tactil de minim 4”, cu un consum scăzut de energie electrică (maxim 2W) și ar trebui să fie alimentat la o tensiune scăzută în curent continuu”*

Autoritatea contractantă observă că fără nici o justificare logică, contestatorul dorește să convingă achizitorul să cumpere ceea ce are el de vânzare și nu ceea ce are achizitorul nevoie efectiv.

Se arată de către autoritatea contractantă că solicitarea ecranului TFT (cu cerințele specificate în fișa tehnică) este absolut necesară și justificabilă deoarece:

- În conformitate cu prevederile legislației în vigoare exploatarea sistemului de iluminat public la nivelul localității este făcută prin intermediul unui “operator” ales în urma unui proces de delegare a gestiunii. Toate bunurile ce fac obiectul sistemului de iluminat public (printre care se numără și ecranul TFT) sunt bunuri de retur – ce vor fi date în inventarul și exploatarea operatorului, iar acesta va exploata sistemul așa cum crede de cuviință, în medii interne sau externe, în condiții vitrege, în funcție de cum o impune situația. Astfel, solicitarea

unui ecran TFT pentru medii dure/industriale este o cerință absolut necesară;

- Sistemul de telegestiune va fi exploatat de către personalul operatorului serviciului (sau până la finalizarea delegării gestiunii de către personalul primăriei) care nu întotdeauna beneficiază de cele mai prielnicе condiții de lucru (intemperii, accidente, neatenție, proastă calificare, etc), impunerea unui ecran TFT care să fie rezistent nu este un moft, ci o necesitate.

Autoritatea reține că prin critica formulată, de fapt, contestatorul încearcă să își impună propria soluție tehnică inferioară cerințelor caietului de sarcini (accesul din fața unui calculator sau telefon mobil) lucru care ar fi total incorect (nu aceasta a fost soluția tehnică aprobată la nivel de proiect/finanțare), imparțial (ar fi total nedrept față de alți operatori economici care au soluții diferite, specifice și general existente pe piață) și nefuncțional (primăria ar trebui să asigure telefoane mobile, calculatoare celor care exploatează sistemul).

Se menționează că echipamentele identificate de contestator au rolul doar de transmitere informații între controlerele montate la nivelul aparatelor de iluminat către server, însă dispozitivul descris în cadrul fișei tehnice nr. 5 este un echipament complex care trebuie să îndeplinească mai multe funcționalități. Astfel, pe lângă funcția de transmitere informații între controlere și server, trebuie să ofere posibilitatea de monitorizare a parametrilor electrici de la nivelul punctului de aprindere și posibilitate de afișare și control prin intermediul unui ecran tactil pentru controlul local al acestuia.

Autoritatea contractantă solicită Consiliului să constate că, de fapt, contestatorul nu critică faptul că ecranul TFT trebuie să fie pentru medii dure iar achizitorul să accepte un ecran TFT mai "sensibil", ci de fapt el vrea eliminarea de tot a ecranului TFT tocmai datorită faptului că produsul lui nu îndeplinește cerințele tehnice minimale (cerințe ce nu sunt restrictive și nici contestatorul nu afirmă/demonstrează că sunt restrictive).

10. Autoritatea contractantă susține că jurisprudența CNSC și a Curților de Apel din România este uniformă, în sensul respingerii contestațiilor care au la bază simple afirmații, lipsite de acoperire tehnică și/sau legală. În susținerea argumentelor sale, autoritatea contractantă invocă prevederile următoarelor decizii relevante:

Decizia CNSC: „De altfel, prin intermediul contestației, ... S.R.L. își promovează propriul produs, în sensul obligării autorității contractante de a-și adapta necesitățile la aceasta și nu invers, astfel cum solicită legislația în vigoare, respectiv prezintă, în mod exclusiv, o tehnologie bazată pe material plastic comparativ cu una pe sticlă, fără însă a argumenta, în mod concret, cum anume accesul sau direct la procedura de atribuire în cauză ar fi restricționat, în măsura în care proiectantul a oferit nu mai puțin de 3 (trei) producători ai echipamentelor în cauză în timp ce contestația a susținut că "un singur ofertant ar putea să îndeplinească aceste caracteristici".

Cu privire la critica privind dispersorul din sticlă, relevantă este Decizia CNSC: „În speță, caracteristica contestată reprezintă o

specificație tehnică cu rol în acoperirea necesităților COMUNEI ..., singura responsabilă de sistemul de iluminat care urmează a fi instalat la nivelul localității. Autoritatea contractantă a justificat motivele pentru care a impus cerința în discuție, justificare pe care Consiliul a verificat-o din perspectivele pertinentei și credibilității, în raport cu circumstanțele obiective de la nivelul localității. Simpla afirmație a contestatoarei referitoare la faptul că un singur ofertant/producător îndeplinește toate aceste cerințe, fără a-l indica și a prezenta mijloacele probante nu este suficientă pentru a se face dovada celor afirmate, neavând forța necesară pentru a conduce la eliminarea cerinței. Constatând că nu există elemente care conducă la formarea convingerii Consiliului în sensul că autoritatea contractantă a acționat cu încălcarea vreunei prevederi legale, critica va fi respinsă.”

Cu privire la aceeași critică, relevantă este și Decizia CNSC: „În speță, caracteristica contestată reprezintă o specificație tehnică cu rol în acoperirea necesităților COMUNEI ..., singura responsabilă de sistemul de iluminat care urmează a fi instalat la nivelul localității, relevante în aceste sens fiind și susținerile autorității contractante potrivit căroră „sticla are un rol esențial în calitatea luminii, de unde și numele de dispersor (rol de dispersie a luminii), iar marii producători folosesc acest material pentru a îmbunătăți calitatea produselor, prin sticle dispersor antireflex (reducerea orbirilor), sticle cu auto-curățare (păstrare în timp a performanțelor optice) (...) autoritatea contractantă urmărește să implementeze un sistem care reduce cheltuielile publice pe durata vieții acestuia. A ales folosirea sticlei ca dispersor și din motivul de a reduce procesele de întreținere, procese costisitoare ce afectează bugetul local și nu în ultimul rând, pentru a oferi un sistem de iluminat de calitate ce se păstrează la parametri optim pentru cât mai mult timp. Dispersorul din polycarbonat are o transmitanță a luminii mai scăzută, iar în câmp electrostatic absorbția de praf este mare. De altfel, în timp, dispersoarele din polycarbonat se îngălbenesc reducându-se nivelul de iluminare, necesitând intervenții de curățare la intervale de timp mai reduse generând costuri de întreținere suplimentare (față de dispersoarele de sticlă)”. Constatând că nu există elemente care să conducă la formarea convingerii Consiliului în sensul că autoritatea contractantă a acționat cu încălcarea vreunei prevederi legale, critica analizată anterior va fi respinsă.

Decizia CNSC: „Cat privește solicitarea contestatoarei de eliminare a cerinței indicate în cadrul fișelor tehnice ale aparatelor de iluminat nr. 1, 2 și 3, ca aparatele de iluminat să nu aibă striatii sau decupaje pe exteriorul aparatului, Consiliul constata netemeinicia ei. În aprecierea acestei finalități, Consiliul are în vedere zona de montaj, apreciind că este necesar ca aparatele de iluminat să nu aibă striatii sau radiatoare externe pentru a se evita acumularea de praf sau frunze, care să stănjenească evacuarea caldurii, lucru care ar duce la deprecierea fluxului luminos și implicit neincadrarea în parametri luminotehnici stabiliți de standardele specifice”.

Chiar și Decizia CNSC se pronunță în acest sens: „Cu privire la acest aspect, Consiliul constată că prin contestație este invocat caracterul

restrictiv al designului aparatului de iluminat, motivat de falsul argument al autorității contractante al disipării de căldură și acumularea de murdărie pe aparat. În opinia contestatoarei fiecare producător de aparate de iluminat cu tehnologie LED dezvoltă soluții de disipare a căldurii și de îndepărtare a murdăriei de pe aceste aparate, însă chiar și în cazul aparatelor de iluminat fără striații sau decupaje pe exterior sunt afectate de murdărie. Consiliul constată că, așa cum susține și autoritatea contractantă în punctul de vedere, cerința este prevăzută în fișele tehnice la punctul 1.10 și nu se referă la designul aparatelor, cum în mod eronat contestatoarea afirmă „este o restricție cu privire la designul aparatului de iluminat”, ci privește managementul termic, cerința având următorul conținut „Managementul termic se va realiza fără a utiliza striații sau decupaje pe exteriorul aparatului (pentru evitarea acumulării de praf și frunze)”. În soluționare, Consiliul constată că și contestatorul confirmă prin contestație că aparatul de iluminat cu LED are nevoie de răcire pasivă/active iar singura metodă pentru a reduce temperatura este atașarea unui radiator care poate fi mascat sub o carcasă sau să fie proiectat în așa fel încât să nu pară un radiator. Prin urmare, având în vedere că proiectantul a stabilit prin fișele tehnice ca management termic să se realizeze fără ca aparatele de iluminat să aibă striații sau radiatoare externe pentru a se evita acumularea de praf sau frunze, care să stânjenească evacuarea căldurii, lucru care ar duce la deprecierea fluxului luminos și, implicit, neîncadrarea în parametrii lumino tehnici stabiliți de standardele specifice cât și lipsa unei justificări pertinente a caracterului restrictiv al cerinței, Consiliul va respinge critica”.

Decizia CNSC: consiliul constata ca, in mod gregit, sc sustine ca utilizatorul „nu este in masura sa impuna solutii la proiectarea si constructia aparatului de iluminat”. Autoritatea contractanta are dreptul de a stabili care sunt solutiile de proiectare si construire pentru sistemului de iluminat necesar si sa stabileasca specificatiile tehnice adecvate acestui proiect, inclusiv „compartimentul optic echipat cu dispersor din sticla clara, plana, securizata”, in sa prin aceste cerinte nu trebuie sa restrictioneze participarea la procedura de atribuire. Ori, contestatoarea nu a facut dovada ca prin cerinta impusa a fost restrictionata participarea operatorilor economici la procedura de atribuire. In analiza criticilor, Consiliul retine ca relevante sustinerile autoritatii contractante potrivit carora in raport cu sticla, policarbonatul sau orice alt material plastic, prezinta o serie de dezavantaje de ordin tehnico- economic/ respectiv:

-nu este un material inert din punct de vedere chimic, asa cum este sticla/ -poate prezenta, in timpul exploatarii, microfisuri care vor permite intrarea de umezeala si particule ce vor modifica regimul de performanta lumino tehnica al aparatului de iluminat. Prin urmare, indiferent de cate tipuri de produse se gasesc pe piata la momentul derularii procedurii achizitie publice, indiferent de natura lor si obiectul achizitiei, legiuitorul a dat dreptul autoritatii contractante sa stabileasca specificatiile tehnice ale produselor ce urmeaza a fi achizitionate care sa satisfaca cat mai corespunzator propriile nevoi ale acesteia. Din contextul prezentat

anterior, Consiliul constata nefondată solicitarea contestatoarei de a modifica, a „reformula”, cerința în sensul considerat corect de aceasta, respectiv ca pentru compartimentul optic să fie acceptată protecția atât cu sticlă cât și cu alte materiale ca polycarbonat, cauciuc siliconic transparent sau alte materiale fotosensibile ca dispersor în tehnologia iluminatului cu LED-uri, tratate UV.

Decizia CNSC: Consiliul constata că autoritatea contractantă a stabilit cerința având în vedere că „existența acestei bule de nivel ajută și contribuie la o mentenanță ușoară în timpul exploatării, cu costuri reduse- eliminând o multitudine de operațiuni de manoperă”. Prin urmare, este dreptul autorității contractante să stabilească care este soluția optimă pentru lucrarea care face obiectul contractului cu privire la modalitatea în care consideră că îi poate asigura atât mentenanță ușoară și costuri reduse cât și o instalare corectă în plan orizontal, având în vedere că în timp și sub efectul intemperiilor, corpurile se pot deplasa chiar și cu până la 5”, situație care poate duce la diminuarea cu până la 50% calitatea fluxului luminos, așa cum arată prin punctul de vedere. ... Constatând că nu există elemente care să conducă la formarea convingerii Consiliului în sensul că autoritatea contractantă a acționat cu încălcarea vreunei prevederi legale, critica analizată anterior va fi respinsă.

În concluzie, Autoritatea consideră toate criticile aduse ca fiind nefondate, având ca unic scop aplicarea unei tactici neconcurențiale prin care să se diminueze cerințele și caracteristicile tehnice ale produselor, în așa fel încât contestatarul să poată oferi produse inferioare, ce nu satisfac nevoile achizitorului, produse ieftine și care să îi aducă contestatarului avantaj competitiv la momentul aplicării factorului de atribuire prețului cel mai scăzut. De altfel, nici una dintre criticile aduse nu arată și nici nu demonstrează efectiv cum îi este afectat/lezat interesul, cum afectează liberul acces al ofertanților, criticile fiind simple afirmații ale contestatorului.

Mentionează Autoritatea că piața din domeniul corpurilor de iluminat este extrem de bine dezvoltată și efervescentă, existând un număr foarte mare de potențiali ofertanți care ar fi formulat clarificări și ar fi contestat la rândul lor, dacă cerințele tehnice criticate de contestatar ar fi fost ilegale/restrictive (în realitate nu s-a primit nici o cerere de clarificări sau critici din partea altor potențiali ofertanți, alții decât contestatorul). De aceea acuzația contestatorului cum că licitația este pentru a favoriza “un anumit ofertant” este nejustificată în opinia autorității contractante, mai ales în condițiile în care toți ceilalți ofertanți din piață au produse ce îndeplinesc cerințele de bun simț formulate de achizitor și nu le-au contestat.

Astfel, autoritatea contractantă solicită Consiliului:

-să respingă ca nefondată contestația depusă de contestatorul SRL și să dispună continuarea procedurii;

-să respingă solicitarea de plată a cheltuielilor generate de soluționarea prezentei contestații.

Cu adresa înregistrată la CNSC cu nr. ..., contestatorul a depus Factura seria SS nr. ..., emisă de Cabinet de Avocat ..., în valoare de 1.000 lei, reprezentând onorariu avocat.

Analizând documentele depuse la dosarul cauzei, Consiliul constată următoarele:

....., în calitate de autoritate contractantă, a organizat procedura simplificată, online, în vederea atribuirii contractului de achiziție publică de lucrări având ca obiect „Execuție lucrări pentru investiția «Iluminat ecologic public stradal în comuna, Județul»”, cod CPV 45316000-5. În acest sens a elaborat documentația de atribuire aferentă și a publicat în SEAP anunțul de participare simplificat nr. criteriul de atribuire stabilit fiind „cel mai bun raport calitate-preț”, termenul limită pentru depunerea ofertelor fiind 06.12.2021.

Împotriva prevederilor documentației de atribuire, SC SRL a formulat contestația care formează obiectul dosarului nr. ...

Prin Încheierea nr., Consiliul s-a pronunțat asupra solicitării de suspendare a procedurii de atribuire din cadrul contestației formulate de SC SRL, pe care a respins-o.

Pe fondul contestației depuse de SRL, Consiliul reține următoarele:

Contestatorul critică următoarele cerințe din documentația de atribuire elaborată de autoritatea contractantă:

1. solicitarea din fișele tehnice ale aparatelor de iluminat „*Compartimentul optic echipat cu dispersor din sticlă clară, plană, securizată,*”

2. solicitarea din fișele tehnice ale aparatelor de iluminat „*Compartimentul accesorii electrice va trebui să permită deschiderea sa pentru operații de mentenanță, fără utilizarea de unelte. Pentru a facilita operațiile de mentenanță, acesta trebuie să poată fi deschis într-un interval scurt de timp, fără deteriorarea componentelor aparatului de iluminat,*”

3. solicitarea din fișa tehnică a aparatelor de iluminat LED, *ca aparatele de iluminat să nu aibă striații sau decupaje pe exteriorul aparatului de iluminat,*

4. solicitarea din fișele tehnice ale aparatelor de iluminat „*Corpurile de iluminat vor fi dotate cu bulă de nivel încorporată în aparatul de iluminat pentru a asigura instalarea corectă în plan orizontal,*”

5. cerința din fișa tehnică 2, unde se solicită specificații constructive cu privire la montarea sistemului de telegestiune în interiorul compartimentului accesorii electrice: „*Hardware-ul sistemului de telegestiune se va monta în interiorul aparatului. În exterior se poate monta antena de comunicație. Nu este acceptată montarea altor dispozitive pe carcasa aparatului, braț sau stâlp,*”

6. cerința „*Eficiența luminoasă aparat de iluminat (alimentare, sistem optic, sursa): minim 160 lm/W,*”

7. prevederea din fișa tehnică a aparatelor de iluminat, prin care autoritatea solicită *prezentarea unei mostre funcționale*, fără a preciza cine, când și cum se prezintă aceasta,

8. cerința ca ofertanții să pună la dispoziția sa un cont demo în aplicația de telegestiune ofertată pentru a putea fi verificate funcțiile acesteia,

9. cerința de afișare a datelor „*prin intermediul unui ecran color de tip TFT, tactil de minim 4", cu un consum scăzut de energie electrică (maxim 2W) și ar trebuie să fie alimentat la o tensiune scăzută în curent continuu.*"

1. Față de prima specificație tehnică apreciată restrictivă, Consiliul reține că măsura de remediere considerată necesară de contestator vizează ori eliminarea ei, ori completarea acesteia prin introducerea și a altor elemente care se folosesc în tehnologia de fabricație a aparatelor de iluminat ce au rol de dirijare a fluxului luminos pe calea de rulare dar, în același timp, îndeplinesc și cerințele de protecție IK și IP, respectiv standardele în domeniu, cu scopul de a nu restricționa participarea ofertanților care nu au aparate de iluminat cu sticlă.

În replică, autoritatea contractantă arată că sticla (spre deosebire de alte materiale din policarbonat) nu reacționează la razele ultraviolete nu își schimbă culoarea, nu reduce eficiența aparatului. Într-un mediu nefavorabil, conținând particule în suspensie, așa cum sunt, în general, intravilanele satelor rurale, lentila din policarbonat sau chiar dispersorul din materiale diverse (altele decât sticla) suferă în timp un proces de sablare, automat fiind redus considerabil fluxul luminos emis de aparat, făcându-l ineficient.

În soluționare, relevante vor fi reținute dispozițiile art. 155 alin. (6) din Legea nr. 98/2016 conform cu care specificațiile tehnice trebuie să permită tuturor operatorilor economici accesul egal la procedura de atribuire și nu trebuie să aibă ca efect introducerea unor obstacole nejustificate față de asigurarea unei concurențe efective între operatorii economici, precum și cele ale art. 156 alin. (2) din lege – cu excepția cazului în care acest lucru este justificat de obiectul contractului, specificațiile tehnice nu precizează un anumit producător, o anumită origine sau un anumit procedeu care caracterizează produsele sau serviciile furnizate de un anumit operator economic și nici nu se referă la mărci, brevete, tipuri, la o origine sau la o producție specifică, care ar avea ca efect favorizarea sau eliminarea anumitor operatori economici sau produse.

Se reține, așadar, că modificarea sau cenzurarea performanțelor ori caracteristicilor tehnice impuse de autoritate poate face obiectul contestării de către operatorii economici interesați în situația încălcării de către autoritate a ipotezelor date de cele două temeuri de drept citate mai sus.

În speță, se constată că specificația tehnică a cărei modificare/completare o solicită contestatorul, este justificată de necesitățile achizițoarei, singura responsabilă de sistemul de iluminat care urmează a fi instalat la nivelul localității. Autoritatea a justificat motivele pentru care a impus cerința în discuție, justificare pe care Consiliul o poate verifica din perspectivele pertinentei și credibilității, în raport cu circumstanțele obiective de la nivelul localității.

Față de argumentele contestatorului, observă Consiliul că acesta nu reclamă caracterul restrictiv prin prisma faptului că respectiva specificație ar putea fi îndeplinită doar de un singur operator economic, ci susține că există și alte materiale care ar putea satisface necesitatea autorității contractante.

Însă, nu operatorii economici, ci autoritatea contractantă este în măsură să-și stabilească propriile necesități, apreciind relevanța unei specificații tehnice sau avantajele impunerii anumitor specificații, în speță, având incidență și principiul asumării răspunderii stipulat de art. 2 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 98/2016, fiind dreptul beneficiarului de a urmări achiziționarea unor produse cu un nivel înalt calitativ, tehnic și de performanță. Acest drept este limitat doar de asigurarea unui nivel de competiție adecvat, or, prin argumentele sale, contestatorul nu a demonstrat încălcarea acestei obligații.

Constatând că nu există elemente care să conducă la formarea convingerii Consiliului în sensul că autoritatea contractantă a acționat cu încălcarea vreunei prevederi legale, critica va fi respinsă ca nefondată.

2. Referitor la a doua critică, se observă că nemulțumirea contestatorului vizează inserarea cerinței „compartimentul accesorii electrice va trebui să permită deschiderea sa pentru operații de mentenanță, fără utilizarea de unelte”. Pentru a facilita operațiile de mentenanță, acesta trebuie să poată fi deschis într-un interval scurt de timp, fără deteriorarea componentelor aparatului de iluminat.

În analiza sa, Consiliul stabilește că deși autoritatea contractantă invocă necesitatea accesului facil la compartimentul de accesorii electrice, respectiv scurtarea timpilor de intervenție în caz de defecțiune, cerința deschiderii fără unelte nu prezintă relevanță din perspectiva performanței elementelor ce compun sistemul de iluminat.

Consiliul apreciază că explicațiile autorității contractante se constituie în considerente străine de funcționalitățile echipamentelor ce se doresc a fi achiziționate, cerința reprezentând un obstacol nejustificat în calea concurenței, în dezacord cu dispozițiile art. 155 alin. 6 din Legea nr.98/2016, citat mai sus.

Se apreciază ca fiind întemeiată critica contestatorului sub acest aspect, iar Consiliul va obliga autoritatea contractantă la eliminarea mențiunii „*fără utilizare de unelte*”, din cuprinsul cerinței. Pentru a facilita operațiile de mentenanță, acesta trebuie să poată fi deschis într-un interval scurt de timp, fără deteriorarea componentelor aparatului de iluminat.

3. Următoarea critică vizează cerința referitoare la lipsa striatiilor sau decupajelor pe exteriorul aparatului de iluminat, considerată de contestator ca fiind restrictivă.

În soluționare, reține Consiliul că această cerință are următorul conținut „Managementul termic se va realiza fără a utiliza striatii sau decupaje pe exteriorul aparatului (pentru evitarea acumulării de praf și frunze)”, rezultând, așadar, că ea nu se referă la designul aparatelor, cum reclamă contestatorul, ci privește managementul termic.

Autoritatea contractantă arată că, prin impunerea cerinței, s-a urmărit evitarea acumulărilor de praf, frunze, depuneri de zăpadă,

situație care ar conduce la deprecierea fluxului luminos și, implicit, neîncadrarea în parametri luminotehnici stabiliți de standardele specifice, respectiv prevăzuți la nivelul proiectului tehnic.

Consiliul reține că managementul termic nu urmărește doar stabilirea unei performanțe inițiale, ci și menținerea acesteia, cu luarea de măsuri pentru eliminarea oricăror riscuri care ar putea influența negativ eficiența și adaptarea echipamentului la impactul negativ al factorilor externi asupra parametrilor acestuia.

Așadar, scopul urmărit de achizitoare prin această cerință vizează eliminarea oricăror surse externe de natură a afecta performanța aparatului, rezultând că ea nu are un simplu rol de design, ci a fost inserată în scopul diminuării riscurilor, ca o cerință de calitate a aparatului.

În aceste condiții, având în vedere necesitatea justificată de autoritatea contractantă, precum și faptul că, prin contestație, autorul acesteia nu a reușit să demonstreze caracterul restrictiv al cerinței, respectiv restrângerea concurenței prin imposibilitatea participării mai multor ofertanți, Consiliul apreciază că autoritatea contractantă a ținut cont, la stabilirea cerinței tehnice analizată, de prevederile art. 3 alin. (1) lit. rr) și art. 156 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 98/2016.

Pe cale de consecință, cum autoritatea contractantă este singura responsabilă de sistemul de iluminat care urmează a fi instalat la nivelul localității, iar specificația contestată acoperă necesitățile acesteia, critica va fi respinsă ca nefondată.

4. Următoarea cerință a cărei eliminare este solicitată de contestator are în vedere dotarea corpurilor de iluminat cu bulă de nivel încorporată („Corpurile de iluminat vor fi dotate cu bulă de nivel încorporată în aparatul de iluminat pentru a asigura instalarea corectă în plan orizontal.”)

Solicitarea în discuție este justificată de autoritatea contractantă prin faptul că în cadrul operațiunilor de mentenanță post garanție, care se fac la nivelul lămpii montate pe stâlp, beneficiarul trebuie să fie capabil să verifice, în orice moment, planeitatea echipamentului, prin verificarea unei bule de nivel montată pe aparatul de iluminat. Prin urmare, autoritatea contractantă arată că prezența respectivei bule de nivel îi folosește în perioada de utilizare, în vederea verificării menținerii poziției de montaj, care poate fi afectată, în timp, de factori externi.

Similar celor expuse anterior, cum oportunitatea achiziționării unui produs cu anumite caracteristici și performanțe tehnice este stabilită de autoritatea contractantă, Consiliul reține că specificația în discuție reprezintă expresia necesității acesteia, stabilită în funcție de nevoile obiective și prioritățile sale. Nu există o prevedere legală care să oblige autoritatea să accepte produse care nu corespund necesităților sale, iar Consiliul nu poate sancționa autoritatea contractantă pentru exercitarea dreptului său de a nu aduce modificări cerințelor tehnice ori altor prevederi ale documentației, atâta timp cât acestea îi satisfac interesele.

Simplul fapt că un operator economic nu comercializează produse cu caracteristicile cerute de autoritatea contractantă nu echivalează cu afectarea concurenței, mai cu seamă că autorul contestației nu probează

existența unor încălcări legale, respectiv a caracterului restrictiv al acestei cerințe în sensul că numai un anumit producător o poate îndeplini. Or, câtă vreme dotarea echipamentelor ofertate așa cum își dorește autoritatea, respectiv cu bulă încorporată, este accesibilă oricărui producător, limitarea reclamată de contestator nu se susține.

Pe cale de consecință, critica analizată anterior va fi respinsă ca nefondată.

5. În fișa tehnică 2, autoritatea contractantă a solicitat: *„Hardware-ul sistemului de telegestiune se va monta în interiorul aparatului. În exterior se poate monta antena de comunicație. Nu este acceptată montarea altor dispozitive pe carcasa aparatului, braț sau stâlp”*.

Contestatorul arată că această solicitare este restrictivă, întrucât sistemul de control fără fir al aparatului de iluminat se poate monta și pe carcasa aparatului de iluminat într-un modul care conține și antena de comunicație, iar acest modul corespunde criteriilor de IP și IK solicitate de autoritate.

La acest punct, critica urmează a fi admisă. Autoritatea contractantă nu a adus argumente tehnice potrivit cărora *„posibilitatea de echipare la partea superioară cu priză universală de tip NEMA sau ZHAGA, ce permite instalarea/conectarea ulterioară a unui modul extern de telegestiune”* ar fi o soluție inferioară, motiv pentru care Consiliul apreciază că se impune ca echipamentul care permite controlul de la distanță al aparatului de iluminat să se poată monta atât în interiorul aparatului cât și în exterior pe corpul aparatului de iluminat cu respectarea gradului de protecție și rezistență la impact solicitat pentru aparatul de iluminat.

6. Următoarea critică vizează cerința prin care se solicită *„Eficiență luminoasă aparat de iluminat (alimentare, sistem optic, sursă): minim 160 lm/W”*, referitor la care contestatorul consideră că este irelevantă impunerea unei eficiențe luminoase pentru AIL de minim 160 lm/W, în opinia sa, fiind necesar ca autoritatea să solicite un flux luminos conform standardelor SR EN13201 și SR EN 60598, aferent fiecărei categorii de drum.

Analizând acest aspect, se poate înțelege că autoritatea contractantă a impus ca întregul corp de iluminat (alimentare, sistem optic, sursă) să aibă aceeași valoare a fluxului luminos ca și sursa de lumină LED, fără a ține cont de atenuarea luminii în straturile de materiale diverse (plastic, polycarbonat, sticlă) care intră în compoziția sistemului optic (lentile, difuzor, sticlă de protecție).

În soluționare, constată Consiliul că, în cuprinsul proiectului tehnic pus la dispoziție ofertanților, a fost indicat faptul că, pentru stabilirea soluțiilor sistemelor de iluminat, s-a avut în vedere respectarea și a standardului SR EN 13201-2015, în conformitate cu care au fost efectuate calculele luminotehnice.

Faptul că proiectantul a luat în considerare în calculele luminotehnice din proiectul tehnic cazul ideal al unor lentile fără atenuare optică (cu randament 100%) apare ca fiind justificat din perspectiva respectării tratamentului egal și imparțialității raportat la produsele

existente pe piață, deoarece o astfel de modalitate de proiectare nu pare să avantajeze un anumit producător.

Cu toate acestea, simpla atașare la documentația de atribuire a unor calcule luminotehnice efectuate în condiții ideale fără precizări explicite din care să rezulte care din elementele ofertate trebuie să aibă eficiența luminoasă de 160 lm/W (sursa LED sau corpul de iluminat în ansamblul său) nu întrunește rigorile prevăzute la art. 154 din Legea nr. 98/2016 potrivit căroră *„Autoritatea contractantă are obligația de a elabora documentația de atribuire care conține toate informațiile necesare pentru a asigura operatorilor economici o informare completă, corectă și precisă cu privire la cerințele achiziției, obiectul contractului și modul de desfășurare a procedurii de atribuire”* motivat de faptul că, analizând conținutul calculelor luminotehnice publicate în SEAP operatorii economici interesați pot trage concluzia eronată că trebuie să ofere corpuri de iluminat care să funcționeze în aceleași condiții ideale, respectiv fără atenuare în elementele optice.

Față de cele de mai sus, Consiliul va admite critica contestatorului privind eficiența luminoasă, urmând să oblige autoritatea contractantă să lămurească cum anume trebuie îndeplinită această cerință de operatorii economici: *„Eficiența luminoasă aparat de iluminat (alimentare, sistem optic, sursa): minim 160 lm/W”*.

7. În privința criticii referitoare la cerința aferentă prezentării unei mostre funcționale, autoritatea contractantă a acceptat să ia măsuri de remediere aducând următoarele precizări din oficiu cu privire la mostre:

„Atenție: pe durata evaluării ofertei, Comisia de evaluare poate solicita oricărui dintre ofertanți (respectând principiul transparenței și tratamentului egal), în cazul în care fișele, pozele sau descrierile prezentate în ofertă nu sunt edificatoare, sau dacă se constată discrepanțe între caracteristicile tehnice ale echipamentelor, pentru o evaluare corectă a ofertei, să prezinte comisiei de evaluare eșantioane constând în câte un aparat de iluminat pentru fiecare tip solicitat, demonstrându-se prin prezentarea funcționării acestora îndeplinirea tuturor cerințelor tehnice și funcționalităților solicitate prin prezentul caiet de sarcini. Mostrele se vor depune la sediul autorității contractante în termen de 3 zile lucrătoare de la solicitarea scrisă a comisiei. Mostrele depuse pot fi folosite la o probă practică, organizată de autoritatea contractantă, prin care se va demonstra funcționarea aparatelor de iluminat. Mostrele vor fi fotografiate, testate (ofertantul va fi anunțat din timp de ședința de testare/verificare, iar dacă acesta dorește poate participa la această ședință) iar mai apoi înapoiate integral ofertantului”.

Consiliul ia act de remediile propuse, apreciază că precizările cu privire la solicitarea de mostre trebuie introduse în documentație și sunt suficient de clare, nefiind necesare alte măsuri suplimentare.

8. În opinia Consiliului, prezentarea de capturi/poze de ecran are menirea de a verifica realitatea funcțiilor aplicației și corespondența dintre cerințele aplicației de telegestiune și fișa tehnică. Nu s-au solicitat codul, sursa sau algoritmi de proiectare a aplicației, astfel încât să poată fi reținută teza contestatorului că solicitarea de capturi de ecran are drept

scop probarea corespondenței cu cerințele tehnice minimale, Consiliul nu îi impune să elimine o astfel de solicitare, critica fiind nefondată.

9. Relativ la ultima critică, se reține că prin documentație, autoritatea autoritatea solicită: „....sistemul va avea în componența sa un echipament ce va trebui să asigure afișare și control prin intermediul unui ecran color de tip TFT, tactil de minim 4", cu un consum scăzut de energie electrică (maxim 2W) și ar trebui să fie alimentat la o tensiune scăzută în curent continuu."

Se reține că autoritatea justifică menținerea ei prin următoarele argumente: „bunurile ce fac obiectul sistemului de iluminat public (printre care se numără și ecranul TFT) sunt bunuri de retur – ce vor fi date în inventarul și exploatarea operatorului, iar acesta va exploata sistemul așa cum crede de cuviință, în medii interne sau externe, în condiții vitrege, în funcție de cum o impune situația. Astfel, solicitarea unui ecran TFT pentru medii dure/industriale este o cerință absolut necesară; Sistemul de telegestiune va fi exploatat de către personalul operatorului serviciului (sau până la finalizarea delegarea gestiunii de către personalul primăriei) care nu întotdeauna beneficiază de cele mai prielnice condiții de lucru (intemperii, accidente, neatenție, proastă calificare, etc), impunerea unui ecran TFT care să fie rezistent nu este un moft, ci o necesitate. necesitatea ca informațiile referitoare la sistem să apară pe ecranul echipamentului, fără conectarea unui terminal (tableta, laptop etc.), operatorul putând accesa, modifica și programa sistemul de pe ecranul tactil al dispozitivului direct la locul de amplasare al acestuia (pe stâlp, în punctul de aprindere etc)".

Așadar, Consiliul observă că nevoia exprimată a autorității contractante este aceea ca sistemul, pe lângă funcția de transmitere informații între controlere și server, să ofere posibilitatea de monitorizare/afișare a parametrilor electrici de la nivelul punctului de aprindere și posibilitatea de afișare și control prin intermediul unui ecran tactil pentru controlul local al acestuia.

Însă, tehnologia în care este construit ecranul (TFT) nu are relevanță în atingerea scopului indicat de către autoritatea contractantă, respectiv afișare și control a informațiilor referitoare la sistem, acest fel de informații putând fi afișate și pe alte tipuri de ecrane color cum ar fi cele în tehnologie LCD, LED, OLED, alfanumeric etc. Cât privește dimensiunea solicitată, se reține că formularea acesteia nu este restrictivă, câtă vreme nu s-a impus o dimensiune fixă, putându-se oferta 4" sau mai mult.

Așadar, această critică va fi admisă, în parte, sub aspectul adăugării și altor tipuri de ecran, pe lângă cel deja indicat.

În ceea ce privește solicitarea contestatorului privind acordarea cheltuielilor de judecată ocazionate de soluționarea prezentei contestații, Consiliul, în baza dispozițiilor art. 26 alin. (9) din Legea nr. 101/2016 coroborat cu art. 451 alin. (2) teza I din Cod procedură civilă, obligă la plata sumei de 500 lei din totalul de 1.000 lei, conform facturii fiscale seria SS nr. 196/18.11.2021 către SC SRL.

În consecință, în temeiul art. 26 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 101/2016, Consiliul va admite în parte contestația formulată de SC SRL în contradictoriu cu

În temeiul prevederilor art. 26 alin. (5) din Legea nr. 101/2016, va dispune modificarea documentației de atribuire conform celor cuprinse în motivarea prezentei decizii la punctele 2,5,6,7 și 9 precum și publicarea modificărilor în SEAP, în termen de 10 zile de la comunicarea prezentei decizii.

Totodată, Consiliul va dispune stabilirea unei noi date limită pentru depunerea ofertelor la un interval de minimum 10 zile de la publicarea în SEAP a modificărilor dispuse prin prezenta decizie.

În temeiul dispozițiilor art. 26 alin. (6) din Legea nr. 101/2016, va respinge ca nefondate celelalte critici formulate de SC SRL.

Pentru aceste motive,
în baza legii și a mijloacelor de probă aflate la dosar,

CONSILIUL DECIDE:

În consecință, în temeiul art. 26 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 101/2016, admite în parte contestația formulată de SC SRL în contradictoriu cu

În temeiul prevederilor art. 26 alin. (5) din Legea nr. 101/2016, dispune modificarea documentației de atribuire conform celor cuprinse în motivarea prezentei decizii la punctele 2,5,6,7 și 9, precum și publicarea modificărilor în SEAP, în termen de 10 zile de la comunicarea prezentei decizii.

Dispune stabilirea unei noi date limită pentru depunerea ofertelor la un interval de minimum 10 zile de la publicarea în SEAP a modificărilor dispuse prin prezenta decizie.

În temeiul dispozițiilor art. 26 alin. (9) din Legea nr. 101/2016 coroborat cu art. 451 alin. (2) teza I din Cod procedură civilă, obligă la plata sumei de 500 lei reprezentând cheltuieli ocazionate de soluționarea contestației.

În temeiul dispozițiilor art. 26 alin. (6) din Legea nr. 101/2016, respinge ca nefondate celelalte critici formulate de SC SRL.

Prezenta decizie este obligatorie pentru părți, în conformitate cu dispozițiile art. 28 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 și poate fi atacată cu plângere, în temeiul art. 29 din același act normativ, în termen de 10 zile de la comunicare.